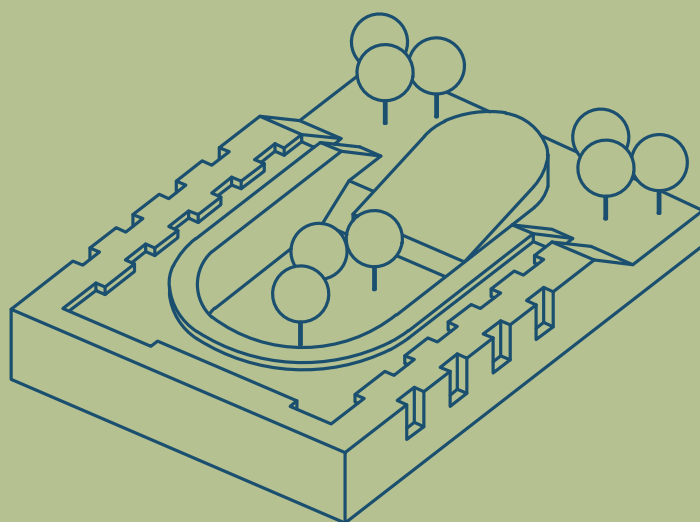

AZYLOVÝ DOM PRE MATKY S DEŤMI

AZYLOVÝ DOM PRE MATKY S DEŤMI

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Fakulta architektury
České vysoké učení technické v Praze
Ateliér Krátký-Marques
Ústav navrhování III

autor:
Bc. Daniela Čechová

vedúci práce:
prof. Ing. arch. Vladimír Krátký

odborný asistent:
doc. Dipl. arch. Luis Marques

oponent práce:
Ing. arch. Andrej Kacera

konzultant konštrukčného riešenia:
Ing. Luboš Káně, Ph.D.

konzultant požiarneho riešenia:
Ing. Marta Bláhová

OBSAH

01 ANALYTICKÁ ČASŤ

AZYLOVÝ DOM	
definícia	8 - 9
cieľová skupina	10 - 11
legislatívny rámec	12
funkcie azylového domu	13
azylové domy v Českej republike	14 - 23
azylové domy vo svete	24 - 33
LOKALITA	
poloha v meste	36 - 37
riešené územie	38 - 39
fotodokumentácia lokality	40 - 43
HISTÓRIA LOKALITY	
vývoj lokality	46 - 47
vidiecke usadlosti	48 - 49
ANALÝZA LOKALITY	
územný plán	52 - 53
metropolitný plán	54 - 55
výšková hladina zástavby	56 - 57
analýza širšieho okolia	58 - 71
STAVEBNÝ PROGRAM	
stavebný program	74 - 75
zásady návrhu	76
koeficient zelene a podlažných plôch	77
rozhovor s raditeľkou azylového domu	78
priebeh pobytu	79

02 NÁVRHOVÁ ČASŤ

AUTORSKÁ SPRÁVA	82 - 85
KONCEPT	86 - 89
ARCHITEKTONICKÝ NÁVRH	
schwarzplan	92 - 93
situácia	94 - 95
axonometria	96 - 101
funkčné schéma	108 - 109
pôdorysy	110 - 115
rezy	116 - 121
pohľady	126 - 129
konštrukčné riešenie	130 - 133
bytové jednotky	136 - 138

03 DOKLADOVÁ ČASŤ

ZADANIE	158 - 159
----------------	-----------

04 ZDROJE

ZDROJE	162 - 165
---------------	-----------

PREDHOVOR

Diplomová práca sa zaoberá návrhom azylového domu pre matky s deťmi. Projekt nadväzuje na preddiplomový seminár, v rámci ktorého bola na základe analýz zvolená vhodná lokalita a definované základné požiadavky na fungovanie takéhoto zariadenia. Stavebný program bol zostavený na základe poznatkov z existujúcich azylových domov a odporúčaní riaditeľky Azylového domu pre matky s deťmi, Bc. Lady Kellnerovej.

Táto práca ponúka konkrétnu predstavu o tom, ako by mohol azylový dom pre matky s deťmi vyzerieť a fungovať. Cieľom práce je nielen architektonické riešenie objektu, ale aj snaha poukázať na význam týchto zariadení v spoločnosti.

01 ANALYTICKÁ ČASŤ

azylový dom je:

„Zariadenie, ktoré poskytuje núdzové, dočasné a bezpečné ubytovanie spolu s odbornou podporou pre ženy a ich deti, ktoré sa ocitli v krízovej životnej situácii, najčastejšie v dôsledku straty bývania, domáceho násilia, finančných problémov alebo iných sociálnych ťažkostí.“¹

Azylové domy v Českej republike začali vznikať začiatkom 90. rokov ako reakcia na narastajúce sociálne problémy, ako sú bezdomovectvo či domáce násilie. Po spoločenských zmenách po roku 1989 boli založené prvé zariadenia. Postupne sa tieto zariadenia stali neoddeliteľnou súčasťou systému sociálnej pomoci, ktorý reaguje na potrebu ochrany a podpory osôb ohrozených stratou bývania, domácim násilím či inými formami sociálneho vylúčenia.²

Dnes fungujú azylové domy pod správou rôznych zriaďovateľov – od štátnych a samosprávnych inštitúcií až po neziskové organizácie, náboženské spoločnosti a charitatívne združenia. Ich činnosť odráža potrebu komplexného prístupu k riešeniu bytovej núdze a ochrany pred sociálnym vylúčením.³

1/ Sharifi, F., Hadizadeh Talasaz, Z., & Larki, M. (2024). The establishment of shelters as a new paradigm towards struggling with violence against women: A literature review. Journal of Family & Reproductive Health, 18(1), 9–19 [online]. Dostupné z: <https://doi.org/10.18502/jfrh.v18i1.15434> [cit. 2025-05-07].

2/ Charita Česká republika. Charita začátkem 90. let [online]. Dostupné z: <https://www.charita.cz/kdo-jsme/historie/charita-zacatkem-90-let/>

3/ Centrum sociálních služeb Praha. (n.d.). Azylový dům jako nástroj pomoci. [online]. Dostupné z: <https://www.csspraha.cz/post/azylov%C3%BD-d%C5%AFm-jako-n%C3%A1stroj-pomoci>

cieľová skupina

„Cieľovou skupinou azylového domu sú osoby, ktoré prišli o bývanie a nie sú schopné túto situáciu vyriešiť bez pomoci. Môže ísť o jednotlivcov, rodičov s deťmi, ženy po odchode z násilného vzťahu, osoby s nízkymi príjmami.“⁴

typy azylových domov v ČR podľa cieľovej skupiny

- a/ pre jednotlivcov (mužov a ženy)
- b/ pre mužov
- c/ pre ženy
- b/ pre matky (alebo otcov) s deťmi
- c/ pre rodičov s malými deťmi (infantmi)
- d/ pre seniorov
- e/ pre mladých dospelých (napr. po odchode z detského domova)
- f/ pre týrané ženy a ich deti
- g/ špecializované azylové domy pre osoby so zdravotným znevýhodnením

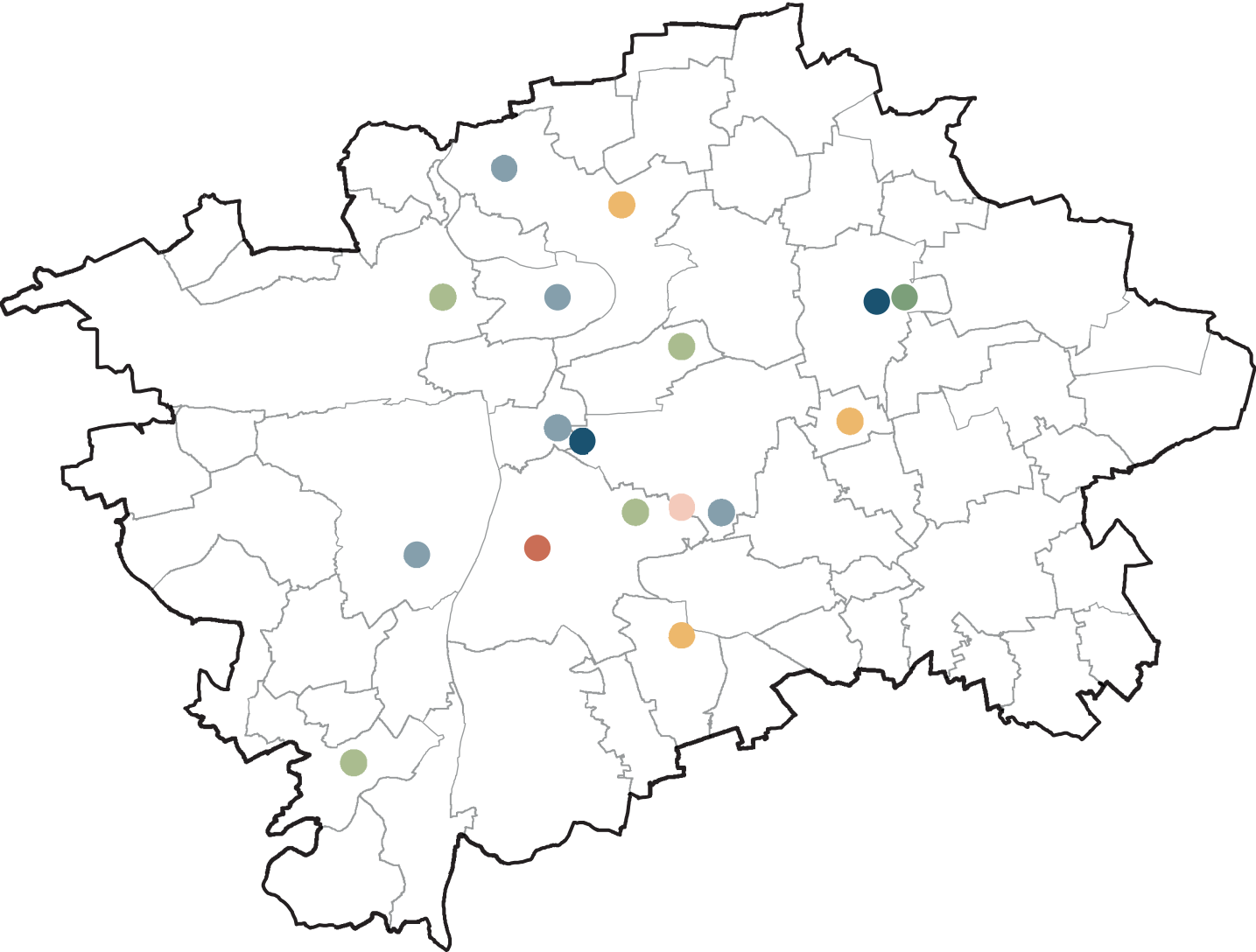
Cieľová skupina azylových domov v Českej republike je definovaná najmä v súlade so zákonom č. 108/2006 Sb., o sociálnych službách (§ 57).

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálnych službách oficiálne nerozlišuje typy azylových domov, v praxi sa azylové domy v Českej republike delia podľa cieľovej skupiny, ktorej poskytujú služby. Toto delenie vyplýva z metodických usmernení a z bežnej praxe poskytovateľov sociálnych služieb.⁵

4/ Ministerstvo práce a sociálnych vecí ČR. (n.d.). Metodika kvality sociálnych služieb [online]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/metodiky-kvality> [cit. 2025-05-07].

5/ Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín. (n.d.). Metodika standardů kvality sociální práce v organizaci Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín [online]. Dostupné z: <https://www.azylovydum.cz/wp-content/uploads/2018/11/Metodika-standard%C5%AF-kvality.pdf>

typy azylových domov v Prahe

- pre jednotlivcov (mužov a ženy)
- pre mužov
- pre ženy
- pre matky (alebo otcov) s deťmi
- pre rodičov s malými deťmi (infantmi)
- pre seniorov
- pre mladých dospelých (napr. po odchode z detského domova)

legislatívne rámce pre azylové domy v Českej republike

zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Tento zákon definuje azylové domy ako jeden z druhov sociálních služieb (§ 57) a stanovuje podmienky ich poskytovania.

§ 57

„Azylové domy poskytují pobytové služby spravidla na dobu nepřesahující 1 rok osobám bez přístřeší, které sa ocitli v nepříznivé sociální situaci spojené so stratou bývání a nedokážu túto situaci řešit vlastními silami.“⁶

vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou sa vykonávají některé ustanovenia zákona o sociálních službách

Táto vyhláška špecifikuje rozsah úkonov pri poskytovaní sociálních služieb, vrátane služieb azylového domu.

§ 12 a § 13

Upravujú konkrétne činnosti, ktoré musia byť poskytované (napr. pomoc pri osobnej hygiene, výchovná činnosť, uplatňovanie práv).

azylové domy v rámci tejto legislatívy zabezpečujú

- a/ ubytovanie
- b/ stravovanie alebo pomoc pri jeho zabezpečení
- c/ pomoc pri uplatňovaní práv a záujmov
- d/ sociálne poradenstvo

6/ Česká republika. Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, § 57 [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108> [cit. 2025-05-07].

funkcie azylových domov

a/ poskytovanie dočasného ubytovania

Azylové domy poskytujú dočasné ubytovanie, ktoré pomáha klientom získať stabilitu v ich zložitých životných situáciách. Tento dočasný pobyt im poskytuje čas a priestor na hľadanie trvalejšieho riešenia, či už v podobe vlastného bývania alebo stabilnejších podmienok.

b/ zabezpečenie základných životných potrieb

Súčasťou služieb azylových domov je aj zabezpečenie základných potrieb, ako sú strava, oblečenie, hygienické potreby či iná materiálna pomoc. Táto starostlivosť umožňuje ľuďom prežiť krízové obdobie dôstojne a sústrediť sa na riešenie svojich problémov.

c/ odborná asistencia pri riešení právnych a administratívnych problémov

Azylové domy poskytujú poradenstvo a odbornú pomoc pri riešení právnych a úradných záležitostí, ktoré sa môžu vyskytnúť v súvislosti so stratou bývania, rozvodmi alebo inými životnými situáciami. Pomáhajú svojim klientom pri hľadaní trvalého ubytovania a zamestnania, zorientovať sa v legislatíve, získať potrebné dokumenty.

d/ poskytovanie sociálnej a psychologickej podpory

Klienti azylového domu môžu využívať služby sociálních pracovníkov, poradcov a psychologov, ktorí im pomáhajú vyrovnat sa s traumami, stresom či emocionálnym vyčerpaním. Táto podpora zohráva dôležitú úlohu pri návrate do bežného života.

e/ bezpečnosť a ochrana

Zariadenia poskytujú bezpečné prostredie najmä pre obeť domáceho násillia predovšetkým ženy a deti. Azylové domy im umožňujú uchýliť sa pred agresorom a získať čas a priestor na zotavenie a plánovanie ďalších krokov.

f/ sociálna integrácia

Jedným z cieľov azylových domov je aj podpora začlenenia klientov späť do spoločnosti. Pomoc zahŕňa rozvoj sociálních zručností, podporu pri hľadaní zamestnania či pri vytváraní nových sociálních väzieb.

Týmto spôsobom azylové domy poskytujú komplexnú podporu a služby, ktoré pomáhajú osobám v núdzi prekonať ťažkosti a nájsť stabilitu a bezpečie.

azylové domy v Českej republike

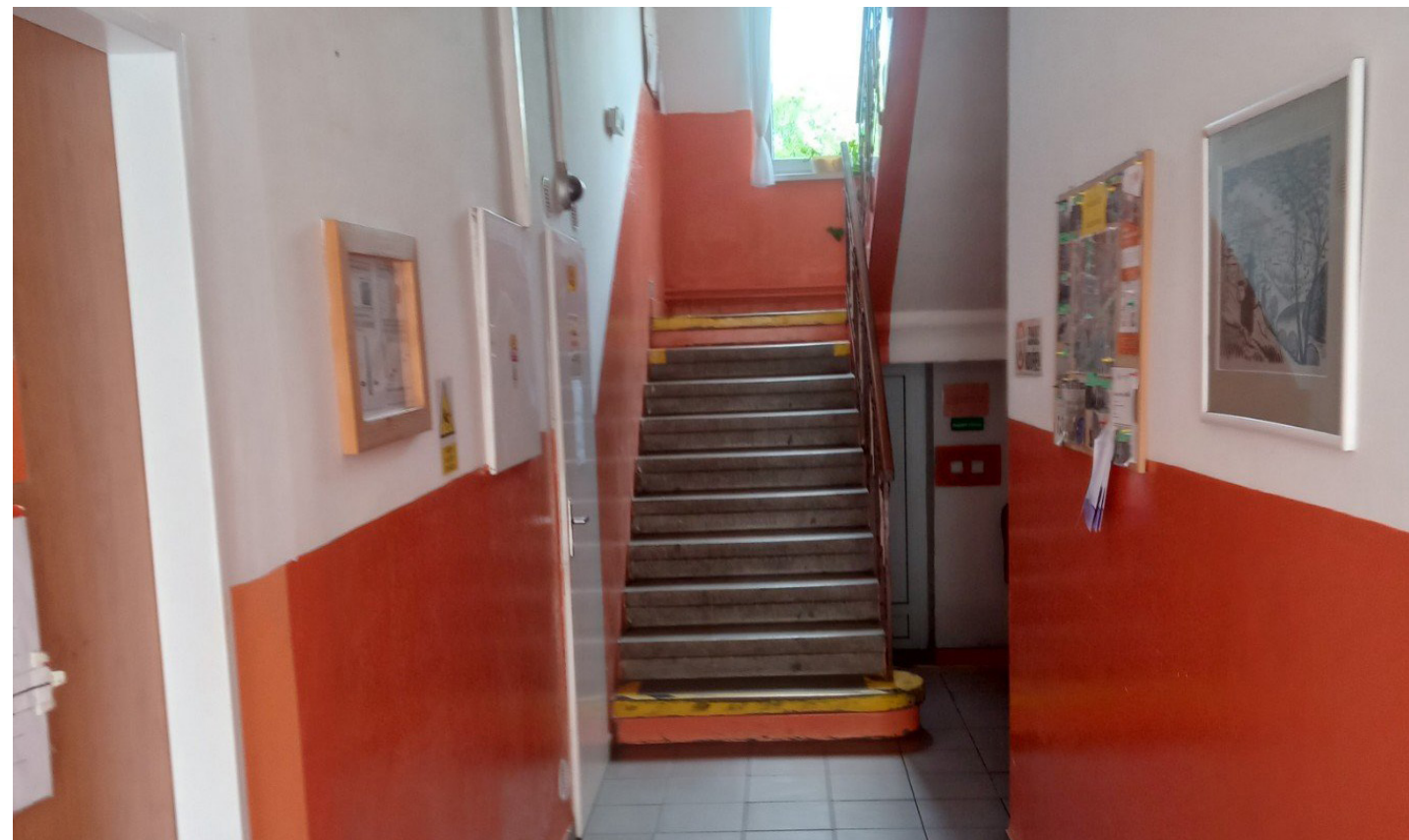
Azylový dom sv. Jozefa pre mužov – SKP-CENTRUM, o.p.s. Pardubice, 2009

Azylový dom sv. Jozefa pre mužov, ktorý prevádzkuje organizácia SKP-CENTRUM, o.p.s. v Pardubiciach, bol otvorený 1. januára 2009. Zariadenie poskytuje ubytovanie pre dospelých mužov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii, najmä v dôsledku straty bývania. Pobyť v azylovom dome je časovo obmedzený, spravidla na obdobie do jedného roka.

Izby sú jednoduché, prakticky zariadené a slúžia primárne na poskytovanie základného komfortu. Každá izba je zvyčajne vybavená posteľami, skriňami a nočnými stolíkmi. Pre väčší komfort sú k dispozícii aj spoločenské priestory na relaxáciu a interakciu medzi klientmi. Kapacita domu je 23 lôžok, rozdelených do piatich izieb po štyroch lôžkoch a jednej izby s tromi lôžkami. Budova má tri podlažia, nie je vybavená výťahom a nie je bezbariérová. Zastavaná plocha objektu je približne 310 m².⁷

kapacita 23 lôžok

zastavaná plocha 310 m²

7/ SKP-CENTRUM, o.p.s. Pardubice. (n.d.). Azylový dům sv. Jozefa pro muže [online].
Dostupné z: <https://www.skp-centrum.cz/nase-sluzby-a-projekty/azylove-domy/azylovy-dum-pro-muze>

azylové domy v České republice

Azylový dom pre ženy a rodiny s deťmi

Liberec, 2020

Azylový dom pre ženy a rodiny s deťmi v Liberci vznikol rekonštrukciou historickej vily z roku 1912, ktorá pôvodne slúžila ako materská škola. Rekonštrukcia trvala deväť mesiacov a stála 18,2 milióna českých korún, pričom väčšina nákladov bola pokrytá z európskej dotácie. Rekonštrukcia bola realizovaná s dôrazom na zachovanie historických prvkov a zároveň zabezpečenie funkčnosti a komfortu pre klientov. Tento azylový dom bol otvorený 2. januára 2020 a prevádzkuje ho obecne prospešná spoločnosť Návrat, o.p.s.⁸

Azylový dom poskytuje dočasné ubytovanie pre ženy a rodiny s deťmi na obdobie maximálne 1 roku.⁹

Izby sú zariadené jednoducho, no prakticky, so základným vybavením. K dispozícii sú spoločenské miestnosti, kuchyňa s jedálňou, pracovňa a herňa pre deti.

8/ Diecézní charita Liberec. Azylový dům pro ženy a rodiny s dětmi. Liberec: Diecézní charita Liberec [online]. Dostupné z: <https://liberec.charita.cz/socialni-sluzby/azylovy-dum/>

9/ Statutární město Liberec. Azylový dům pro rodiny s dětmi a pro ženy v Liberci – závěrečná evaluační zpráva. Liberec: Statutární město Liberec [online]. Dostupné z: https://www.liberec.cz/files/dokumenty/ostatni/ad_vekova_zaverecna-evaluace.pdf

azylové domy v Českej republike

Azylový dom pre ženy a rodiny s deťmi
Liberec, 2020

Zariadenie disponuje kapacitou pre približne 15 až 20 osôb, pričom celkový počet lôžok je 22. Ubytovacia časť je rozdelená na 10 lôžok pre samostatné ženy, ktoré sú umiestnené v štyroch dvojlôžkových a dvoch jednolôžkových izbách, a 12 lôžok určených pre rodiny s deťmi, situovaných v troch samostatných bytoch typu 1+kk. Budova má štyri nadzemné podlažia. Zastavaná plocha je približne 310 m².⁸

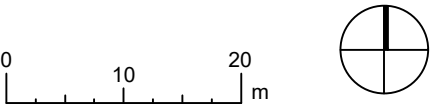
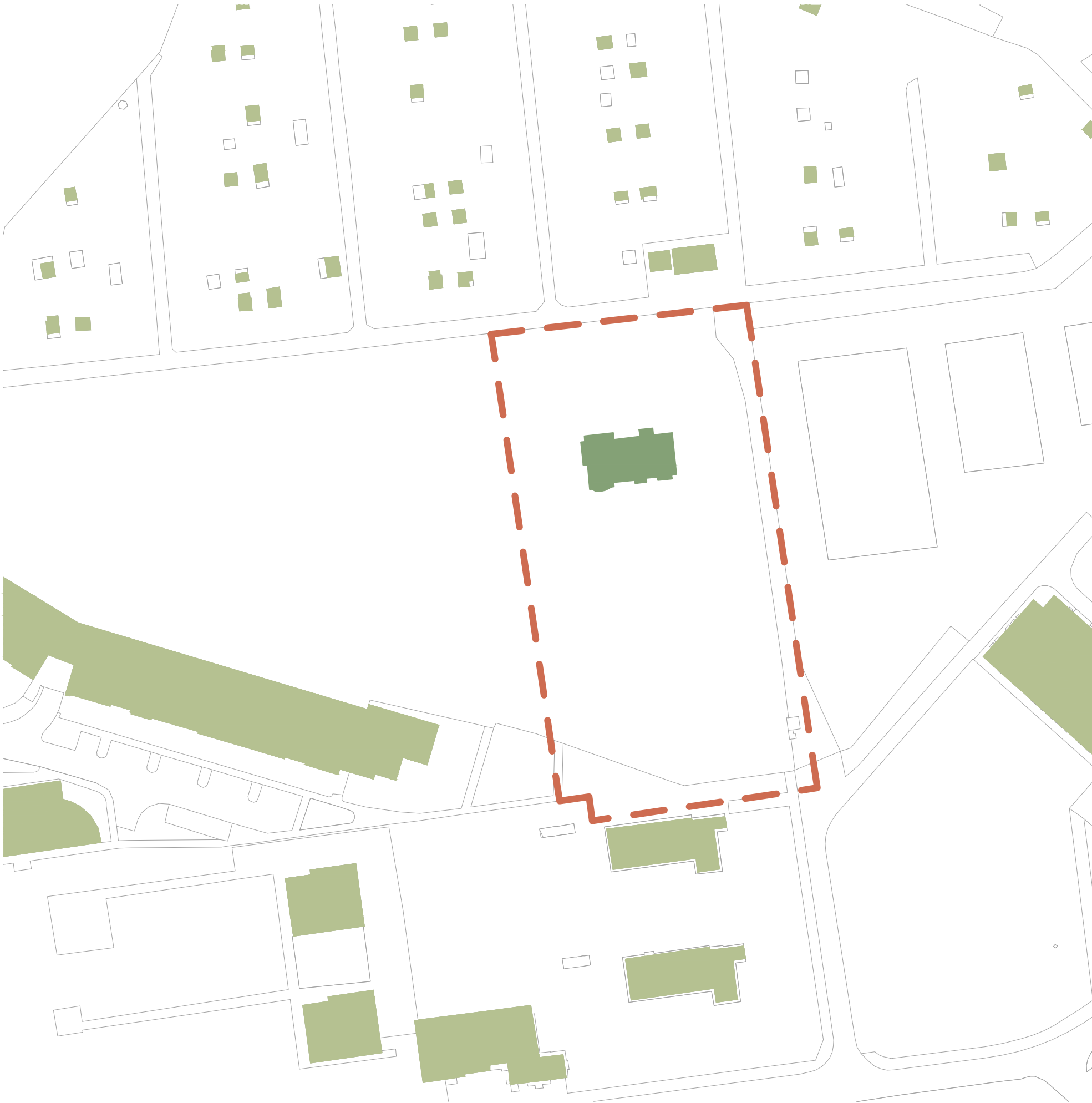
umiestnenie azylového domu na riešený pozemok

V rámci priestorovej analýzy som overila možnosť umiestnenia azylového domu pre ženy a rodiny s deťmi na riešený pozemok. Na základe údajov o zastavanej ploche referenčného objektu som túto plochu modelovo preniesla do situácie riešeného pozemku. Analýza potvrdila, že objekt sa na pozemok bez problémov zmestí. Zároveň sa ukázalo, že pozemok ponúka potenciál pre zariadenie s vyššou kapacitou a nižšou podlažnosťou, čo vytvára priestor pre efektívnejšie a dostupnejšie architektonické riešenie.

kapacita 22 lôžok

zastavaná plocha 310 m²

8/ Diecézní charita Liberec. Azylový dům pro ženy a rodiny s dětmi. Liberec: Diecézní charita Liberec [online].
Dostupné z: <https://liberec.charita.cz/socialni-sluzby/azylovy-dum/>

azylové domy v České republice

Azylový dom pro ženy a matky s dětmi o.p.s.

Vsetín, 2002

Azylový dom pro ženy a matky s dětmi o.p.s. vo Vsetíne bol založený v roku 2002 a je registrovaný ako obecne prospešná spoločnosť, ktorá poskytuje komplexnú podporu ženám a matkám s deťmi nachádzajúcim sa v krízových životných situáciách. Tie môžu vzniknúť v dôsledku domáceho násillia, straty bývania alebo iných závažných sociálnych problémov. Hlavným cieľom zariadenia je zabezpečiť bezpečné a dočasné ubytovanie spolu s odbornou pomocou.¹⁰

Štandardná dĺžka pobytu v tomto zariadení je 4 mesiace. Po uplynutí tejto doby je možné pobyt predĺžiť na ďalších 6 mesiacov, a vo výnimočných prípadoch až na 1 rok.¹¹

Izby sú zariadené jednoducho a funkčne. Každá izba je vybavená posteľami podľa počtu osôb, šatníkovou skriňou, stolom, stoličkami a základným úložným priestorom. Niektoré izby obsahujú aj detský kútik. Varenie prebieha prevažne v spoločnej kuchyni, ktorá je k dispozícii všetkým klientkám.

10/ Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín. (n.d.). O nás [online]. Dostupné z: <https://www.azylovydum.cz/>

11/ Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín. (n.d.). Metodika štandardov kvality sociálnej práce v organizácii Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín [online]. Dostupné z: <https://www.azylovydum.cz/wp-content/uploads/2018/11/Metodika-standard%C5%AF-kvality.pdf>

azylové domy v České republice

Azylový dom pre ženy a matky s deťmi o.p.s.
Vsetín, 2002

Azylový dom pre ženy a matky s deťmi o.p.s. vo Vsetíne disponuje celkovou kapacitou 18 lôžok. Vzhľadom na vysoký dopyt po ubytovaní sa vedenie zariadenia v roku 2018 rozhodlo pre menšie stavebné úpravy a rekonštrukcie, ktorých výsledkom bolo navýšenie kapacity o jednu izbu, teda o tri lôžka. Budova má dve nadzemné podlažia a zastavanú plochu približne 498 m².¹⁰

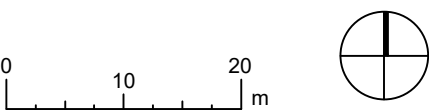
umiestnenie azylového domu na riešený pozemok

Pri overovaní priestorových možností pre umiestnenie azylového domu som pracovala s príkladom Azylového domu pre ženy a matky s deťmi o.p.s. vo Vsetíne. Na základe dostupných informácií o kapacite a orientačnom rozsahu zastavanej plochy som tento objekt vložila do situácie riešeného pozemku. Výsledky overenia preukázali, že zastavaná plocha zariadenia sa do daného priestoru zmestila bez obmedzení.

kapacita 18 lôžok

zastavaná plocha 498 m²

10/ Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín. (n.d.).
O nás [online]. Dostupné z: <https://www.azylovydum.cz/>

azylové domy vo svete

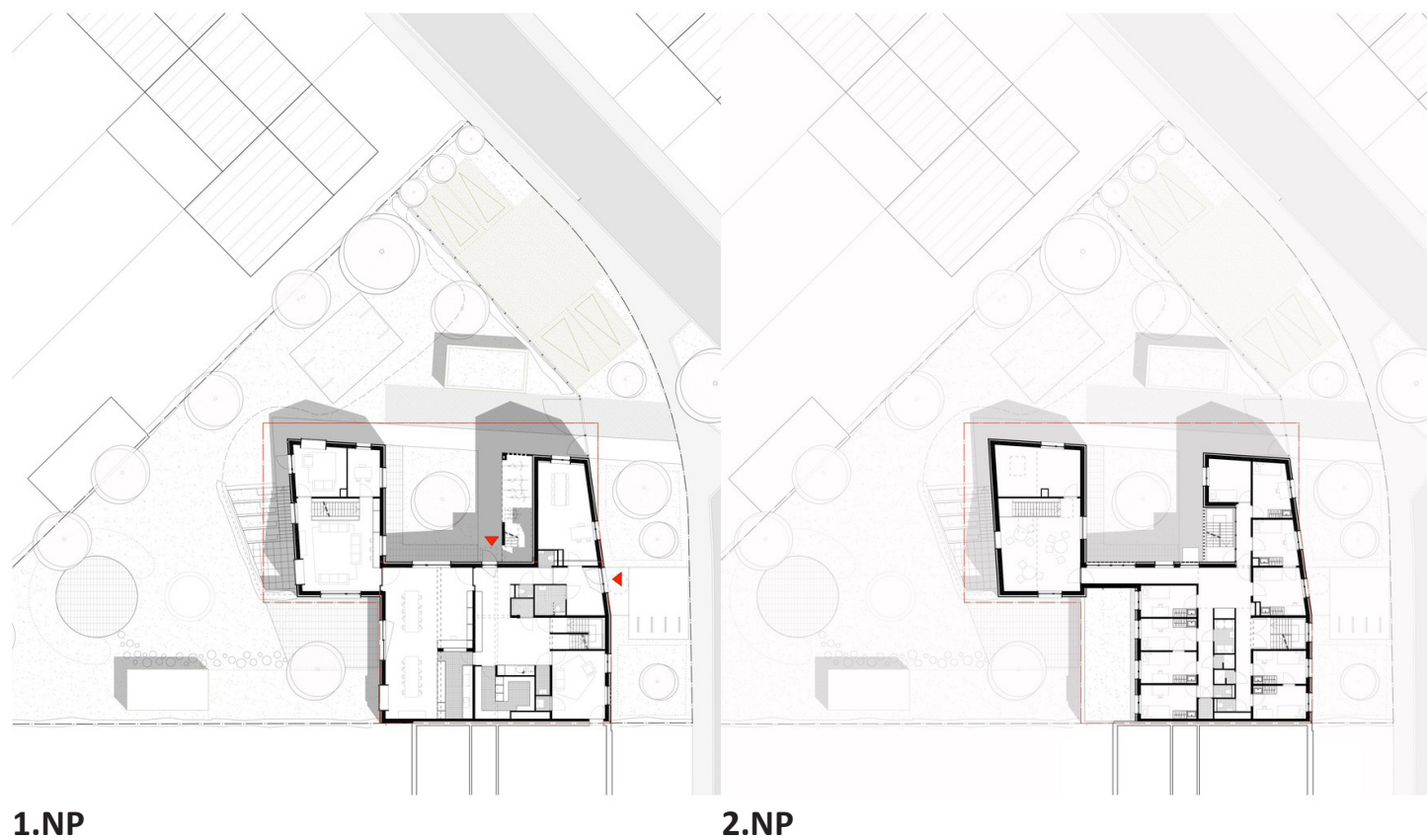
De Sibbe Shelter House for Children, Atelier M Architects, Planners bv Mechelen, Belgicko, 2022

Azylový dom pre deti De Sibbe, navrhnutý architektonickým ateliérom Atelier M Architects + Planners bv, sa nachádza v meste Mechelen v Belgicku. Projekt bol dokončený v roku 2022 a jeho cieľom je poskytnúť bezpečné a podporné prostredie pre deti z rodín zažívajúcich fyzické či psychické týranie. Zariadenie je určené na strednodobý až dlhodobý pobyt, ktorý spravidla trvá niekoľko mesiacov až viac ako jeden rok.

Súčasťou objektu sú spoločné obytné a herné zóny, vrátane rekreačného suterénu a podkrovia určeného pre rôzne aktivity. Obytné jednotky sú organizované ako menšie skupinové jednotky, kde deti zdieľajú spoločné priestory, ako sú kuchyňa, jedáleň a herne. Azylový dom poskytuje ubytovanie pre 15 detí. Objekt disponuje celkovou zastavanou plochou 330 m² a je riešený ako dvojpodlažná budova.¹²

kapacita 15 lôžok

zastavaná plocha 330 m²

12/ Atelier M Architects + Planners bv. De Sibbe Shelter House for Children. ArchDaily, 2019 [online].
Dostupné z: <https://www.archdaily.com/926622/de-sibbe-shelter-house-for-children-atelier-m-architects-plus-planners-bv>

azylové domy vo svete

Shelter for Victims of Domestic Violence, Amos Goldreich Architecture Architecture, Jacobs-Yaniv Architects Tel Aviv, Izrael, 2017

Shelter for Victims of Domestic Violence, navrhnutý architektonickými ateliérmi Amos Goldreich Architecture a Jacobs-Yaniv Architects, predstavuje unikátny projekt situovaný v tichej rezidenčnej štvrti mesta Tel Aviv v Izraeli. Zariadenie vzniklo v úzkej spolupráci s organizáciou No To Violence, ktorú vedie ľudskoprávna aktivistka Ruth Rasnic.

Azylový dom slúži ako dočasné núdzové ubytovanie pre ženy a ich deti, ktoré sa stali obeťami domáceho násillia. Pobyt v zariadení trvá niekoľko mesiacov až približne jeden rok. Každá rodina má k dispozícii samostatnú obytnú jednotku. Obytné priestory sú usporiadané pozdĺž vnútorného dvoru, ktorý zabezpečuje prirodzené osvetlenie. Budova je charakteristická kontrastnými fasádami. Ochranný a uzavretý exteriér zabezpečuje maximálne súkromie a bezpečnosť, zatiaľ čo interiér je otvorený smerom k vnútornému dvoru, ktorý slúži ako komunitné centrum. Zámerom architektonického návrhu bolo vytvoriť prívetivé, dôstojné a bezpečné prostredie, ktoré svojim obyvateľkám poskytne pocit domova, a to bez nežiaduceho pocitu izolácie.¹³

1.NP

2.NP

13/ Amos Goldreich Architecture; Jacobs-Yaniv Architects. Shelter for Victims of Domestic Violence. Tel Aviv: Amos Goldreich Architecture [online].
Dostupné z: <https://www.amosgoldreich.com/shelter-for-victims-of-domestic-violence>

azylové domy vo svete

**Shelter for Victims of Domestic Violence, Amos Goldreich
Architecture, Jacobs-Yaniv Architects**
Tel Aviv, Izrael, 2017

Azylový dom bol navrhnutý pre ubytovanie až 12 rodín, pričom každá z nich pozostáva v priemere z jednej matky a troch detí. Celková kapacita zariadenia tak predstavuje viac než 24 osôb. Budova má dve nadzemné podlažia a celkovú podlahovú plochu 850 m². Nachádza sa na pozemku s rozlohou 1 600 m².¹³

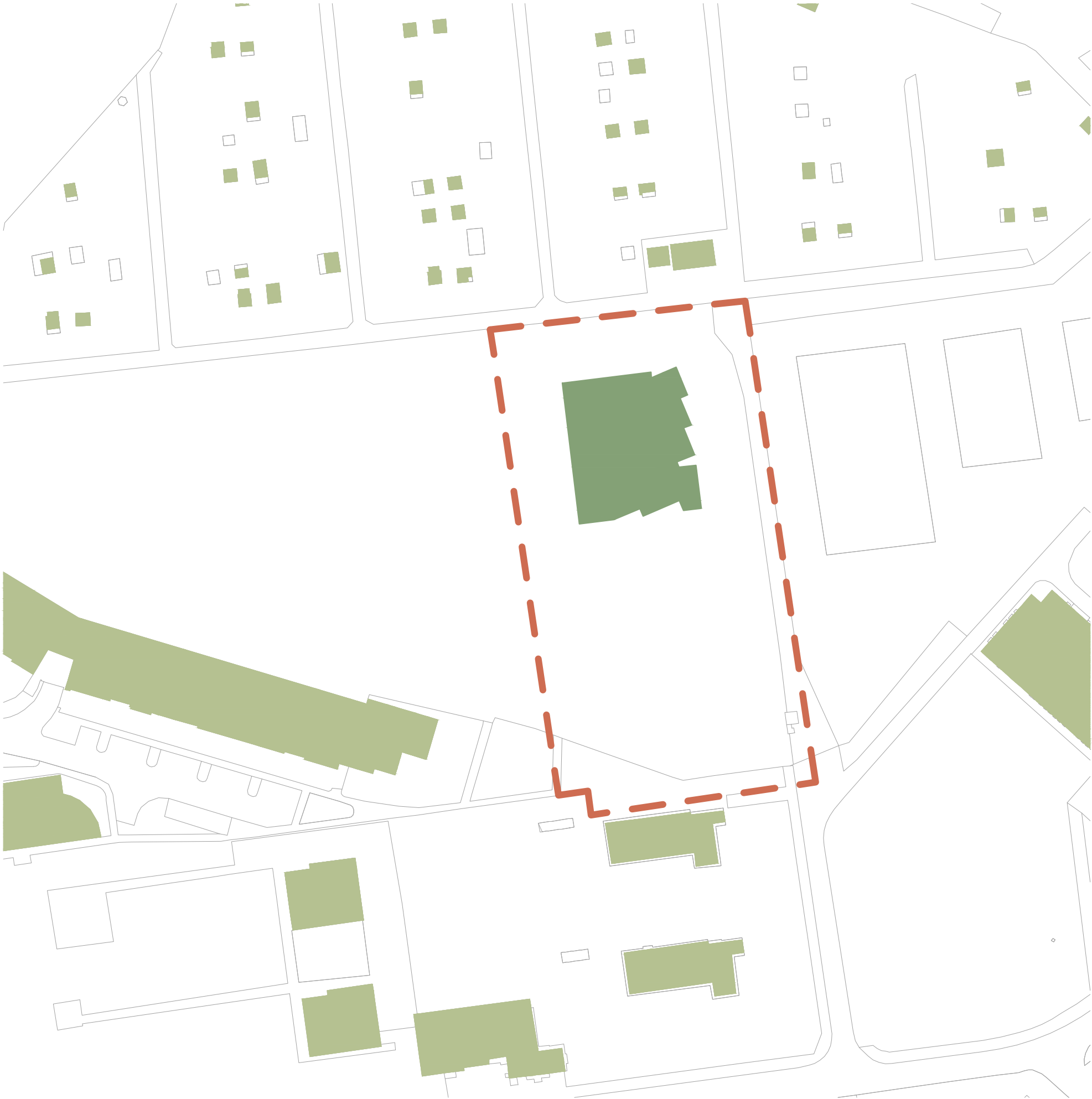
umiestnenie azylového domu na riešený pozemok

V rámci priestorovej analýzy som overila možnosť umiestnenia referenčného objektu na zvolený pozemok. Na základe dostupných údajov o zastavanej ploche som tento objem premietla do konkrétnej situácie riešeného územia. Výsledky analýzy potvrdili, že objekt je možné na pozemok umiestniť bez zásadných priestorových obmedzení. Táto skutočnosť potvrdzuje vhodnosť pozemku na výstavbu zariadenia obdobného charakteru a kapacity.

kapacita 24 lôžok

zastavaná plocha 850 m²

13/ Amos Goldreich Architecture; Jacobs-Yaniv Architects. Shelter for Victims of Domestic Violence. Tel Aviv: Amos Goldreich Architecture [online]. Dostupné z: <https://www.amosgoldreich.com/shelter-for-victims-of-domestic-violence>

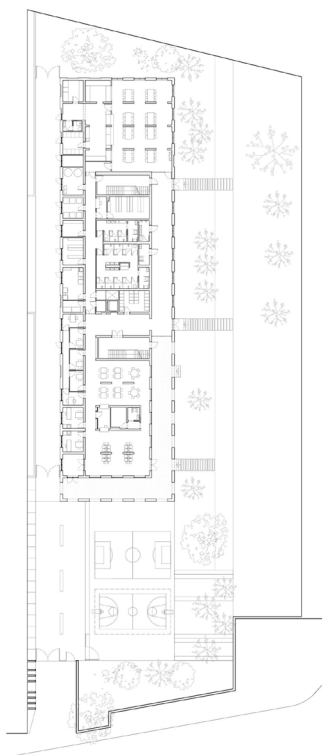
azylové domy vo svete

Centro de Acogida para Mujeres sin Hogar, Vivas Arquitectos Barcelona, Španielsko 2020

Centro de Acogida para Mujeres sin Hogar, navrhnuté štúdiom Vivas Arquitectos v Barcelone, je azylový dom poskytujúci dočasné ubytovanie a komplexnú podporu ženám a ich deťom, ktoré sa ocitli v núdzi alebo sú bez domova. Cieľom zariadenia je zabezpečiť lekársku starostlivosť, poradenstvo, vzdelávanie a pracovné možnosti, ktoré ženám pomôžu znovu sa začleniť do spoločnosti. Maximálna dĺžka pobytu závisí od individuálnych potrieb a môže trvať od niekoľkých týždňov až po 1 rok.

Počas tejto doby ženy žijú v samostatných obytných jednotkách, ktoré sú plne vybavené základnými potrebami (spálňa, kuchynka, kúpeľňa), čo im poskytuje potrebné súkromie a bezpečnosť. Obývacie priestory sú usporiadané okolo vnútorného dvora, ktorý zabezpečuje prirodzené svetlo a čerstvý vzduch. Tento dvor slúži ako komunitné centrum, kde sa obyvateľky môžu vzájomne podporovať a znižovať pocit izolácie.

Budova využíva prírodné materiály a prirodzené svetlo, čo vytvára príjemné a uvoľnené prostredie. Interiéry v teplých farbách a prírodných textúrach podporujú pocit domova, čo je kľúčové pre psychickú pohodu obyvateľov.¹⁴

1.NP

2.NP

3.NP

14/ Vivas Arquitectos. (2023). Centro de Acogida para Mujeres sin Hogar. Arquitectura Viva [online].
Dostupné z: <https://arquitecturaviva.com/works/centro-de-acogida-para-mujeres-sin-hogar-en-barcelona>

azylové domy vo svete

Centro de Acogida para Mujeres sin Hogar, Vivas Arquitectos
Barcelona, Španielsko 2020

Centro de Acogida para Mujeres sin Hogar má kapacitu pre 100 žien. Vzhľadom na to, že každá rodina (matka a deti) má svoju samostatnú obytnú jednotku, v zariadení sa nachádza 50 obytných jednotiek. Celkový počet lôžok v objekte je 100, čo zodpovedá počtu žien a detí, ktoré môžu byť ubytované. Zariadenie má tri nadzemné podlažia, kde sa nachádzajú obytné jednotky a spoločné priestory, ktoré podporujú komunitný život a poskytujú bezpečné prostredie pre všetkých obyvateľov. Celková zastavaná plocha objektu je približne 1 050 m².¹⁴

umiestnenie azylového domu na riešený pozemok

Na riešený pozemok sa vojde zastavaná plocha objektu, avšak vzhľadom na rozmer pozemku je možné využiť širšiu plochu a zároveň menší počet podlaží, čím sa dosiahne efektívne využitie priestoru pri zachovaní požiadaviek na funkčnosť a komfort. Tento prístup umožní optimalizáciu počtu lôžok a lepšie prispôsobenie objektu okolitej zástavbe.

kapacita 100 lôžok

zastavaná plocha 1 050 m²

14/ Vivas Arquitectos. (2023). Centro de Acogida para Mujeres sin Hogar. Arquitectura Viva. [online]. Dostupné z: <https://arquitecturaviva.com/works/centro-de-acogida-para-mujeres-sin-hogar-en-barcelona>

poloha v meste

Riešené územie sa nachádza v severozápadnej časti hlavného mesta Prahy, konkrétne v katastrálnom území Praha 6 – Vokovice, v bezprostrednom kontakte s ulicou Arabská. Nadväzuje na obytný súbor Červený vrch, ktorý je charakteristický panelovou zástavbou zo 60. a 70. rokov 20. storočia.

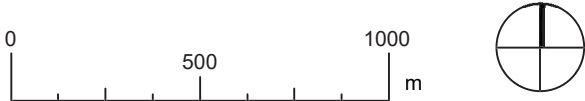
Z hľadiska širších vzťahov sa lokalita nachádza medzi centrom Prahy a Letiskom Václava Havla. V pešej vzdialenosti sa nachádza stanica metra Bořislavka (linka A), ako aj hustá sieť električkových a autobusových liniek.

V bezprostrednom okolí sa nachádza kompletná občianska vybavenosť – materské a základné školy, zdravotnícke zariadenia, športoviská a obchodné centrum Bořislavka. Významným krajinárskym prvkom je blízkosť prírodného parku Šárka-Lysolaje, ktorý ponúka možnosti rekreácie a vizuálne kontaktuje územie s otvorenou krajinou.

Celkové urbanistické prostredie riešenej lokality spája prvky historickej vidieckej štruktúry, modernistickej sídliskovej výstavby a krajinných hodnôt, čím vytvára vhodné predpoklady pre umiestnenie verejne prospešného objektu.

legenda

riešené územie

1

2

7

8

3

4

9

10

5

6

11

12

vývoj lokality

1842
stabilný kataster

1938
orientačný plán kráľovského hlavného mesta Prahy
s okolím

1944
plán Prahy

1909 - 1914
orientačný plán kráľovského hlavného mesta Prahy
a obcí susedných

1920 - 1924
výškopisný plán hlavného mesta Prahy s okolím

1945
ortofotografia

vidiecke usadlosti

Riešené územie sa nachádza v mestskej časti Praha 6 – Vokovice, konkrétne v lokalite Červený vrch pri ulici Arabská. Prvá písomná zmienka o tejto oblasti pochádza zo 14. storočia. Územie si dlhodobo zachovávalo poľnohospodársky ráz, čo dokladajú aj zachované historické objekty.¹⁵ Medzi významné pamiatky patrí vidiecka usadlosť č.p. 788 barokového pôvodu, prvýkrát doložená v roku 1620. Usadlosť je situovaná v priestore niekdajšej návsi a zachovala si typické črty historickej dvorovej zástavby. Ďalšou významnou stavbou je usadlosť č. p. 17/18, ktorá má ranobarokový pôvod a bola prestavaná v klasicistickom štýle počas 19. storočia.¹⁶

V priebehu 20. storočia prešla lokalita výraznou urbanistickou premenou. Počas obdobia prvej republiky tu vznikla vilová štvrť s charakteristickým polkruhovým urbanistickým usporiadaním. Významnou etapou výstavby bolo obdobie 60. a 70. rokov 20. storočia, keď na východnom okraji Vokovic vyrástlo panelové sídlisko Červený vrch. Výstavba prebiehala v rokoch 1960 až 1972 podľa návrhu architektonického kolektívu pod vedením architekta Milana Jarolíma.¹⁷

Riešené územie je teda súčasťou urbanistickej a historickej významnej oblasti, ktorá spája pôvodné vidiecke štruktúry s modernou sídliskovou zástavbou.

vidiecka usadlosť č.p. 788

vidiecka usadlosť č.p. 14

15/ Městská část Praha 6. Historie a památky Vokovic. Praha: MČ Praha 6, 2023 [online]. Dostupné z: <https://www.praha6.cz/historie-vokovice>

16/ Památkový katalog Národního památkového ústavu. Praha: NPÚ, 2024 [online]. Dostupné z: Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz>

vidiecka usadlosť č.p. 17/18

17/ Švácha, Rostislav a kol. Paneláci. Historie sídlišť v českých zemích 1945–1989. Praha: Arbor vitae, 2019. ISBN 978-80-88283-02-4.

ANALÝZA LOKALITY

územný plán

Podľa platného Územného plánu hlavného mesta Prahy sa riešený pozemok nachádza na funkčných plochách OV-C – všeobecne obytné a VV – verejná vybavenosť. Funkčné využitie plochy OV-C je prioritne určené na bývanie a umožňuje umiestnenie bytov v nebytových objektoch. Pre tieto funkčné plochy sú stanovené nasledujúce koeficienty:

OV-C

Koeficient zelene (KZ):

- 0,3 pri priemernej podlažnosti 1. nadzemného podlažia
- 0,45 pri priemernej podlažnosti 2. nadzemného podlažia
- 0,55 pri priemernej podlažnosti 3. a viac nadzemných podlaží

Koeficient podlažných plôch (KPP): 0,5, s možnosťou navýšenia na 0,8 za stanovených podmienok

VV

Koeficient zelene (KZ): 0,3

Koeficient podlažných plôch (KPP): 0,6, s možnosťou navýšenia na 1,0 za stanovených podmienok

Tieto regulatívy určujú intenzitu využitia územia a sú kľúčovým východiskom pri návrhu novej stavby v danom území.¹⁸

legenda

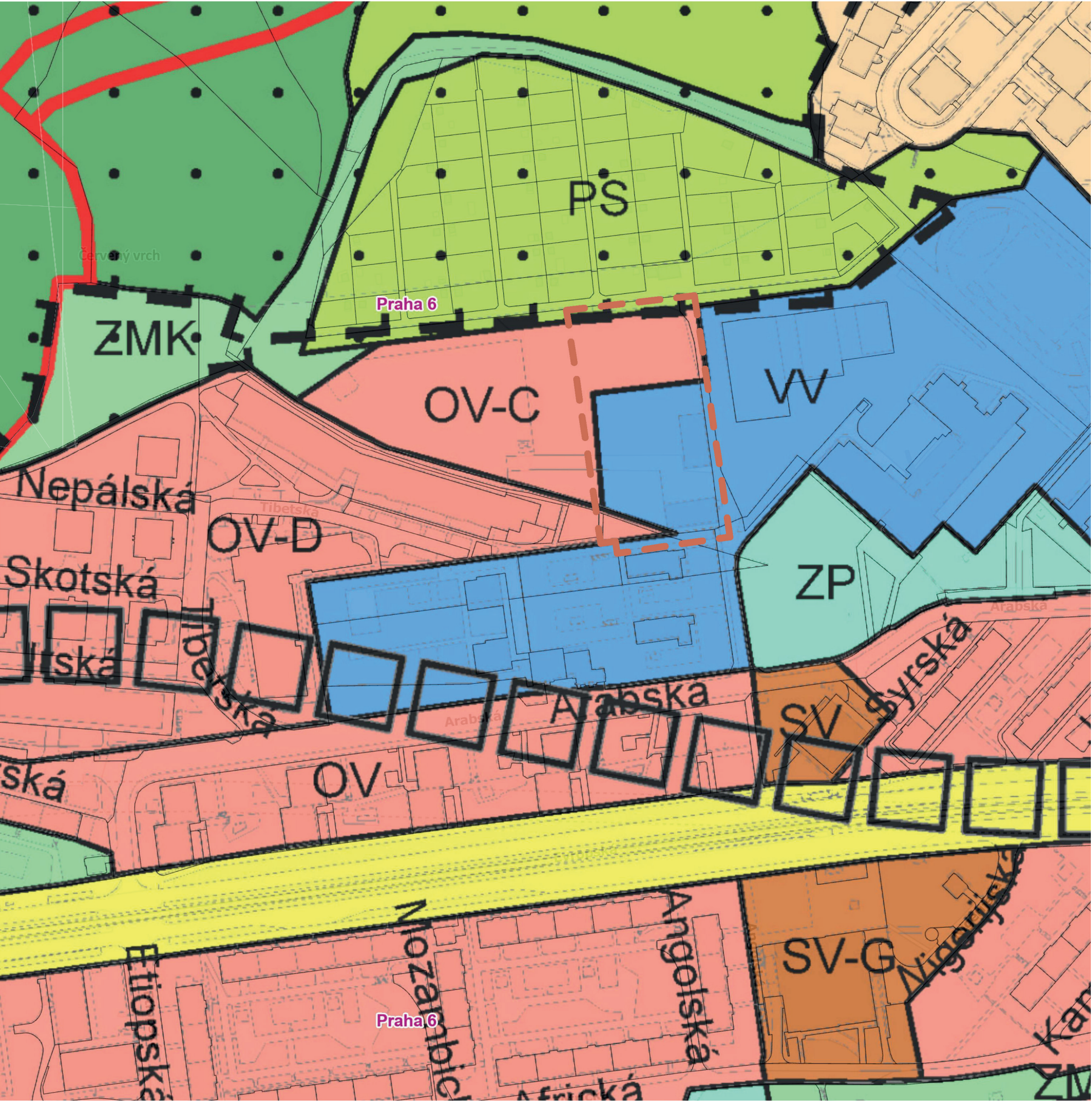
----- riešené územie

- PS sady, záhrady a vinice
- LR lesné porasty
- ZMK zeleň mestská a krajinná
- OV všeobecne obytné
- VV verejná vybavenosť
- ZP parky, historické záhrady a cintoríny
- SV všeobecne zmiešané
- S2 vybraná komunikačná sieť
- OB čisto obytné
- celomestský systém zelene

limity

----- prírodné parky (v zmysle zákona č.114/1992 Zb.)

18/ Územní plán hlavního města Prahy. Praha: Magistrát hlavního města Prahy [online]. Dostupné z: <https://www.iprpraha.cz/>

metropolitný plán

Podľa Metropolitného plánu hlavného mesta Prahy sa riešený pozemok nachádza v lokalite č. 513 – Sídliště Červený Vrch, ktorá je označená ako stabilizovaná obytná lokalita s modernistickou štruktúrou.

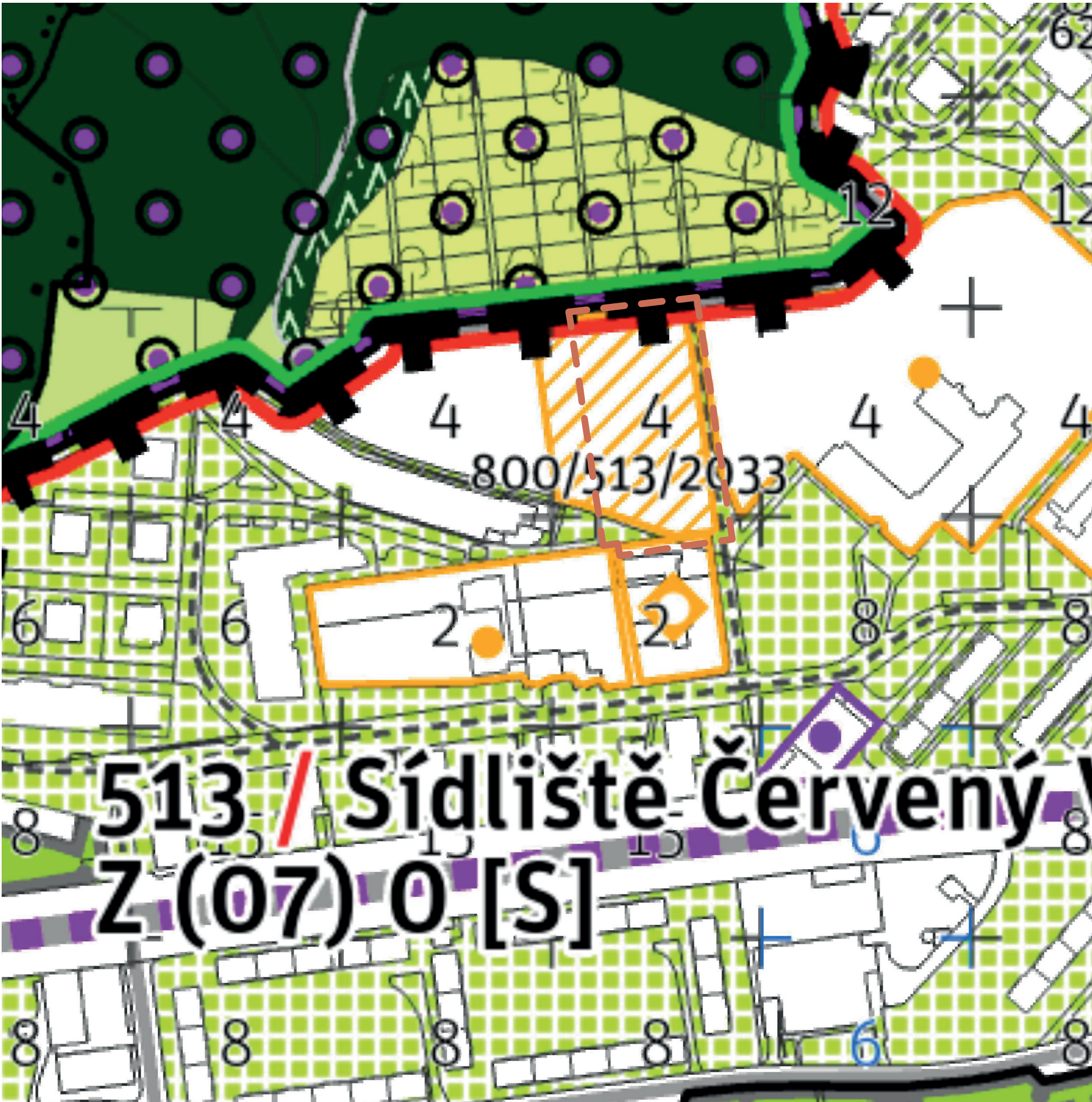
V rámci Metropolitného plánu nie sú pre túto lokalitu špecificky stanovené individuálne regulatívy týkajúce sa koeficientov zelene (KZ) a koeficientov podlažných plôch (KPP).

Regulácie týkajúce sa týchto koeficientov sú definované v rámci jednotlivých funkčných plôch, ako sú OV-C (všeobecne obytné) a VV (verejná vybavenosť).¹⁹

legenda

- riešené územie
- ulica metropolitnej úrovne
- ulica vymedzená líniou
- zastaviteľné územie
- zastaviteľná obytná lokalita
- zastaviteľná rekreačná lokalita
- nezastaviteľná prírodná lokalita
- park vo voľnej zástavbe
- záhradkárská osada
- les na lesných pozemkoch
- metropolitný park
- komerčná vybavenosť označená bodom (existujúca)
- občianska vybavenosť (návrh)
- občianska vybavenosť označená bodom (existujúca)
- občianska vybavenosť zabezpečujúca obranu a bezpečnosť štátu označená bodom (existujúca)

19/ Metropolitní plán hlavního města Prahy. Praha: Magistrát hlavního města Prahy [online]. Dostupné z: <https://praha.eu/>

legenda

riešené územie

≤ 2 NP

3 NP

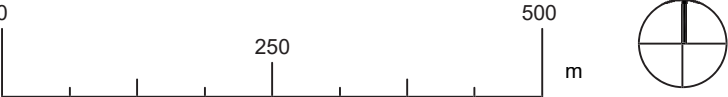
4 NP

5 NP

6 NP

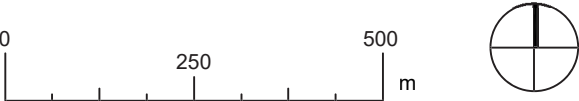
7 - 8 NP

≥ 13 NP

legenda

- riešené územie
- odľahčovací služba, centrum denných služieb, stacionár
- odborné sociálne poradenstvo
- služby sociálnej prevencie
- pečovateľská služba, osobná asistencia

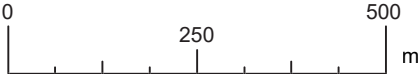
legenda

- riešené územie
- ordinácie lekárov
- ostatné zdravotné služby
- polikliniky
- Ústredná vojenská nemocnica - Vojenská fakultní nemocnice Praha

legenda

- riešené územie
- materské školy
- základné školy
- stredné a vyššie odborné školy

analýza širšieho okolia - zeleň, vodné toky a plochy

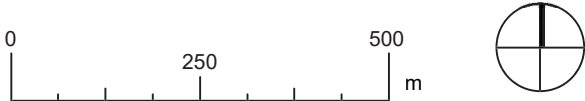
V bezprostrednom okolí riešeného územia sa nachádza prírodný park Šárka–Lysolaje, ktorý predstavuje významný krajinný prvok Prahy. Súčasťou parku je prírodná rezervácia Divoká Šárka a prírodná pamiatka Jenerálka.

Lokalitou preteká Litovický potok, pri ktorom sa rozprestiera rekreačný rybník Džbán.

Zeleň v lokalite dopĺňajú parky vo voľnej zástavbe, ktoré sú typickým prvkom modernistickej štruktúry sídliska a prispievajú ku každodennému kontaktu obyvateľov s prírodou.

legenda

- riešené územie
- parkové priestranstvo
- krajina výrazných údolí
- prírodná pamiatka
- parkový les
- verejné funkčne využívané parky
- parky vo voľnej zástavbe
- vodné toky a plochy

analýza širšieho okolia - nehnuteľné kultúrne dedičstvo

Riešené územie sa nachádza v ochrannom pásme pamiatkovej rezervácie hlavného mesta Prahy, čo znamená, že akékoľvek stavebné zásahy v lokalite podliehajú pamiatkovej ochrane.

legenda

riešené územie

pamiatkové rezervácie

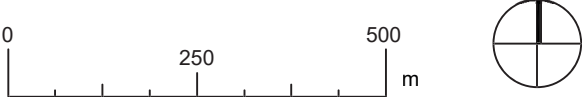
pamiatkové zóny

ochranné pásmo pamiatkovej rezervácie v hl. meste Praha

legenda

- riešené územie
- miestna komunikácia I. triedy
- miestna komunikácia II. triedy
- miestna komunikácia III. triedy
- vybraná miestna komunikácia IV. triedy
- vybraná účelová komunikácia

- legenda
- riešené územie
 - trate metra
 - železničné trate
 - električkové trate
 - zastávky mestskej hromadnej dopravy

stavebný program

Návrh priestorového a funkčného programu vychádza z potrieb klientiek azylového domu a z overených príkladov podobných zariadení v Českej republike aj v zahraničí. Pri definovaní jednotlivých funkčných celkov bol kladený dôraz najmä na bezpečnosť, súkromie a dostupnosť spoločného zázemia, ktoré sú kľúčové pre vytvorenie stabilného a dôstojného prostredia.

súkromné priestory pre matky s deťmi

Bytové jednotky sú koncipované tak, aby zabezpečovali dostatok súkromia, samostatnosti a bezpečia pre každú rodinu. Každý byt disponuje vlastnou kuchynkou, hygienickým zázemím a primeranou obytnou plochou.

- a/ byty typu 1+kk – štandardné a krízové (na krátkodobý pobyt)
- c/ byty typu 2+kk – štandardné a bezbariérové

spoločné priestory

Spoločné priestory slúžia na každodenné zdieľané aktivity, podporu medzi klientkami, komunitný život a rozvoj detí.

- a/ spoločenské a komunitné miestnosti
- b/ spoločná kuchyňa a jedáleň
- c/ práčovňa a sušiareň
- d/ študovňa
- e/ herňa

zamestnanecké priestory

Zázemie pre zamestnancov je priestorovo oddelené od obytných častí, no zároveň umiestnené v ich bezprostrednej blízkosti. Umožňuje pohodlné pracovné využitie aj diskrétnu komunikáciu s klientkami.

- a/ recepcia
- b/ kancelárie sociálnych pracovníkov
- c/ kuchynky a toalety pre zamestnancov

vonkajšie priestory

Vonkajšie priestory sú navrhnuté ako bezpečné a pokojné prostredie, ktoré ponúka priestor na oddych, hru detí a neformálne stretávanie.

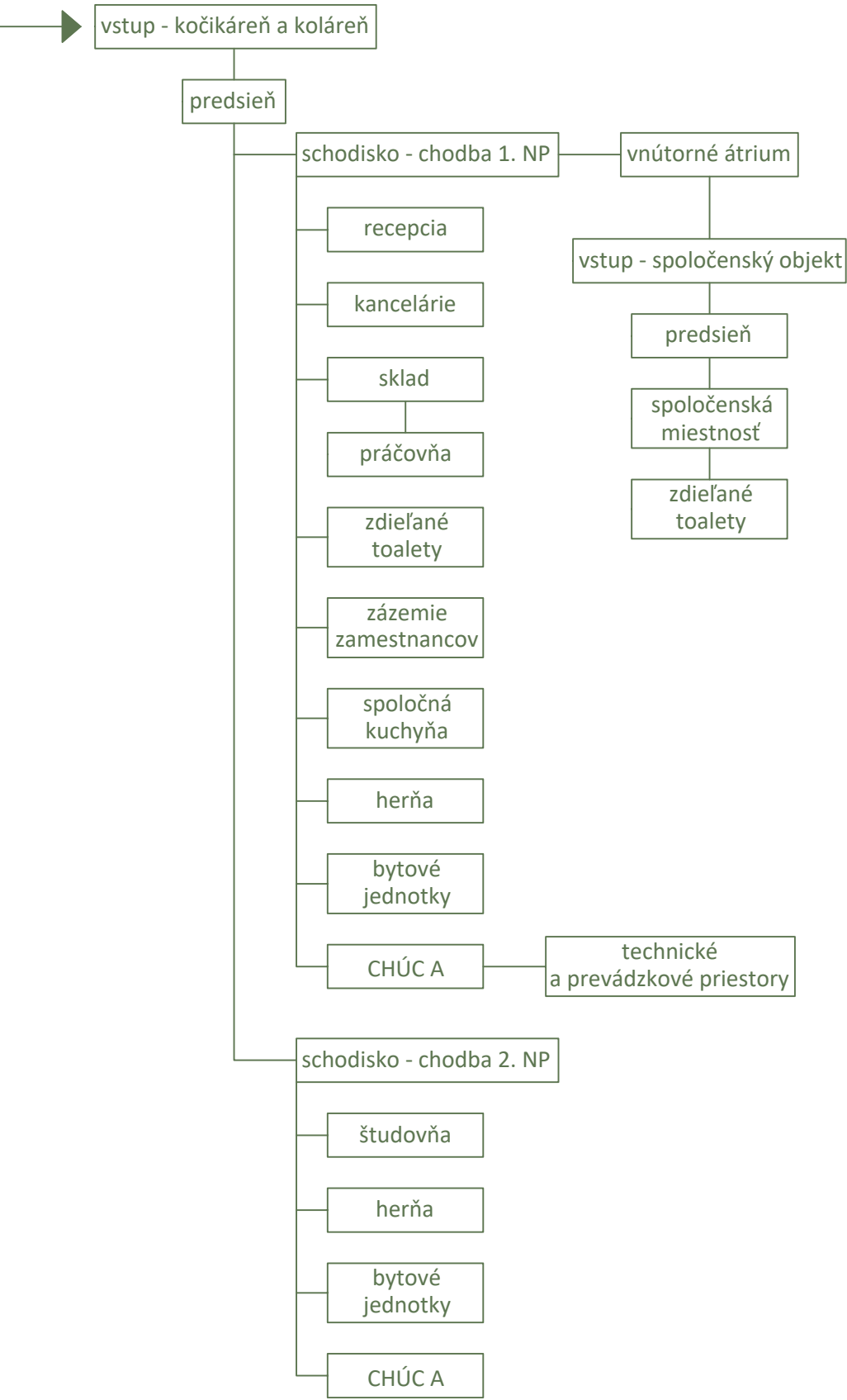
- a/ detské ihriská
- b/ dvor alebo átrium – spoločný pobytový priestor s prvkami zelene
- c/ pochôdzne strechy – ako rozšírený exteriérový priestor na pobyt a relax

technické a prevádzkové priestory

- a/ technické miestnosti
- b/ miestnosť na odpad
- c/ sklad upratovacích potrieb
- d/ ďalšie sklady

azylový dom pre matky s deťmi

vstup z južnej strany
pre klientky a zamestnancov

zásady návrhu

a/ súkromie a bezpečie

Každá matka s deťmi má mať k dispozícii samostatnú obytnú jednotku, ktorá poskytuje dostatočné súkromie a pocit bezpečia. Súčasťou jednotky by mal byť kuchynský kút a samostatné hygienické zariadenie.

b/ rôzne veľkosti obytných jednotiek

Obytné jednotky rôznych veľkostí umožňujú ubytovanie matiek s rôznym počtom detí a odlišnými finančnými možnosťami.

c/ krízové lôžka a bezbariérovosť

Súčasťou azylového domu by mali byť aj krízové lôžka určené na krátkodobé ubytovanie (spravidla do 14 dní). Nevyhnutnosťou je zabezpečenie bezbariérového prístupu a minimálne jednej plne bezbariérovej ubytovacej jednotky.

d/ domáca atmosféra

Architektonické riešenie by malo cielene pracovať s prvkami, ktoré vytvárajú neformálne a priateľivé prostredie. Použitie prírodných materiálov a jemnej farebnosti prispieva k pocitu domova a eliminuje dojem sociálneho zariadenia.

e/ univerzálnosť zariadenia

Interiérové vybavenie by malo byť jednotné a praktické, aby bolo možné nábytok jednoducho vymeniť za cenovo dostupné alternatívy a zároveň zachovať estetickú a funkčnú jednotu.

f/ súdržnosť

Neoddeliteľnou súčasťou návrhu sú spoločné priestory, ktoré podporujú komunitný život, socializáciu a vzájomnú podporu medzi klientkami – napríklad spoločenská miestnosť, herná miestnosť, spoločná kuchyňa, študovňa alebo práčovňa. Objekt by mal zároveň umožňovať organizáciu spoločenských a tvorivých aktivít (napr. Mikuláš, Veľká noc), ktoré ponúkajú klientkam a ich deťom možnosť sebarealizácie.

g/ kontakt s prírodou

Zeleň v okolí objektu, možnosť prístupu na dvor, terasu alebo do vnútorného átria a dostatok prirodzeného osvetlenia majú pozitívny vplyv na psychickú pohodu.

h/ funkčné prevádzkové členenie

Prevádzkové členenie objektu by malo byť navrhnuté tak, aby personálne zázemie bolo oddelené od obytných častí. Toto rozdelenie zabezpečuje pokojné prostredie a dostatočné súkromie pre ubytované matky s deťmi.

koeficient zelene a podlažných plôch

funkčná plocha OV-C

	typ plošných, liniových a solitérnych výsadiieb		merná jednotka	započítanie plochy	jednotky	započítaná plocha	podiel celku v %
prírodný terén (min. 50 % započítavanej plochy)	výsadby stromov a krov v tráve		m ²	100%	1852,63	1852,63	84
	trávnaté ihriská		m ²	20%	0	0	
	popínava zeleň		m ²	100%	0	0	
	stromy na spevnených plochách	strom s malou korunou	ks	10 m ²	0	0	
		strom so strednou korunou	ks	25 m ²	7	175	
		strom s veľkou korunou	ks	50 m ²	14	700	
Ostatná zeleň (max. 50 % započítavanej plochy)	vegetačné súvrstvie s hrúbkou nad 0,15 m		m ²	10%	0	0,0	16
	vegetačné súvrstvie s hrúbkou viac ako 0,3 m		m ²	20%	499,37	100	
	vegetačné súvrstvie s hrúbkou viac ako 0,9 m		m ²	50%	0	0	
	vegetačné súvrstvie s hrúbkou viac ako 1,5 m		m ²	70%	0	0	
	vegetačné súvrstvie s hrúbkou viac ako 2,0 m		m ²	90%	217,43	195,687	
	stromy na spevnených plochách	strom s malou korunou v hrúbke vegetačného súvrstvia viac ako 0,9 m	ks	5 m ²	0	0	
		strom so strednou korunou v hrúbke vegetačného súvrstvia viac ako 1,5 m	ks	17,5 m ²	0	0	
		Strom s veľkou korunou v hrúbke vegetačného súvrstvia viac ako 2,0 m	ks	40 m ²	6	240	
		popínava zeleň na prírodnom teréne		m ²	600%	0	
	Celkom m ²					3263,3	

vymedzená plocha územia	7148,78	
celková HPP	3064,26504	
zastavaná plocha	2915,36	
priemerná podlažnosť (HPP/zastavená plocha)	1,051076039	
koeficient podlažných plôch (HPP/vymedzená plocha územia)	0,428641676	
koeficient podlažných plôch (KPP)	0,5	
koeficient zelene (KZ)	0,45	
minimálna plocha zelene podľa ÚP	3216,951	
vyhovuje platnému ÚP		

rozhovor s riaditeľkou azylového domu

V rámci preddiplomového seminára som sa stretla s Bc. Ladou Kellnerovou, riaditeľkou azylového domu pre matky s deťmi, ktorá mi poskytla cenné rady a informácie vychádzajúce z jej dlhoročných skúseností v oblasti sociálnych služieb. Tento rozhovor mi priniesol praktické poznatky o požiadavkách a potrebách, ktoré by mal azylový dom pre matky s deťmi spĺňať, aby zabezpečil dôstojné a bezpečné bývanie.

klúčové požiadavky a potreby

a/ kočíkareň

b/ veľké skladovacie priestory

Azylový dom často prijíma rôzne dary (oblečenie, kočíky, nábytok a pod.), ktoré je potrebné systematicky uskladniť. Z tohto dôvodu je nevyhnutné zabezpečiť dostatočné skladové kapacity.

c/ sklad upratovacích potrieb

d/ recepcia otvorená 24 hodín denne

Neustála prítomnosť pracovníkov sociálnych služieb zaručuje bezpečnosť klientok a pomoc v prípade potreby.

e/ práčovňa

f/ spoločná kuchyňa, spoločenská miestnosť

Miestnosť, kde si viaceré matky môžu pripravovať jedlá. Zároveň slúži ako miesto na stretávanie a vzájomnú podporu medzi klientkami.

g/ kancelárie pre zamestnancov (sociálnych pracovníkov)

Zázemie pre odborný personál, ktorý poskytuje sociálne poradenstvo, psychologickú podporu a administratívne služby.

h/ samostatné izby (byty), bezbariérový byt, krízové lôžka

Ideálna dispozícia 2+kk poskytuje matkám a ich deťom dostatok súkromia a priestoru na každodenný život. Zároveň je nevyhnutné zabezpečiť minimálne jednu plne bezbariérovú jednotku a krízové lôžka na krátkodobé ubytovanie v naliehavých prípadoch.

i/ študovňa

j/ herné miestnosti

Miestnosti rozdelené podľa veku detí. Ideálne je vytvoriť aj herný kútik v rámci kancelárie, kde môžu byť deti pod dohľadom počas rozhovorov matiek s pracovníkmi.

k/ fajčiaren

Keďže viaceré klientky fajčia, je dôležité zabezpečiť vyhradený a ľahko dostupný priestor na fajčenie – ideálne s prístupom na balkón alebo do vnútorného átria. Takto matky nemusia zanechávať deti bez dozoru a zároveň sa rešpektuje bezdymové prostredie zvyšných častí zariadenia.

priebeh pobytu

Na základe osobného stretnutia s riaditeľkou azylového domu pre matky s deťmi, Bc. Ladou Kellnerovou, mi bol objasnený štandardný priebeh pobytu klientok. Zistenia z praxe boli pre návrh konceptu azylového domu kľúčové – umožnili mi lepšie porozumieť potrebám matiek s deťmi a dynamike ich každodenného fungovania.

1/ prvotný kontakt

Klientka nadviaže kontakt s azylovým domom telefonicky, e-mailom alebo osobne. V tomto kroku sa overuje dostupnosť voľného miesta, základné podmienky prijatia a zhodnocuje sa jej aktuálna životná situácia.

2/ posúdenie situácie a podmienok prijatia

Sociálny pracovník overuje, či klientka spĺňa zákonné a etické podmienky na prijatie do zariadenia – či sa nachádza v životnej núdzi a nemá zabezpečené bývanie. Zároveň sa kontrolujú osobné doklady (napr. občiansky preukaz, rodný list dieťaťa, zdravotná dokumentácia).

3/ prijatie a administratíva

Po schválení nasleduje podpis zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Táto zmluva definuje základné práva a povinnosti oboch strán a určuje vnútorný poriadok pobytu.

4/ ubytovanie a vybavenie

Klientke je pridelená samostatná obytná jednotka (podľa možností a zloženia rodiny). Zabezpečené sú základné potreby – posteľná bielizeň, hygienické pomôcky, prípadne potravinová pomoc v akútnych prípadoch.

5/ vypracovanie individuálneho plánu

V spolupráci so sociálnym pracovníkom sa vypracuje individuálny plán podpory, ktorého cieľom je návrat klientky k samostatnosti. Rieši sa bývanie, zamestnanie, hospodárenie s financiami, právna situácia či zdravotná starostlivosť.

6/ adaptácia a začlenenie do komunitného života

Klientka sa postupne zapája do chodu zariadenia a denného režimu. Deti sú integrované do školských alebo predškolských zariadení, matky môžu využívať poradenstvo a zapájať sa do komunitných aktivít.

7/ príprava na odchod a návrat k samostatnému životu

Záverečnou fázou pobytu je zabezpečenie bývania mimo azylového domu a príprava na opätovné zaradenie do bežného života. Sociálny pracovník pomáha klientke s administratívnymi úkonmi, hľadaním bývania či zamestnania a podporuje ju pri prechode k samostatnosti.

azylový dom pre matky s deťmi

Návrh architektonického riešenia azylového domu pre matky s deťmi sa zameriava nielen na funkčné a prevádzkové aspekty takéhoto zariadenia, ale zároveň poukazuje na spoločenskú potrebu vytvárať dôstojné, bezpečné a podporné bývanie pre matky s deťmi, ktoré sa ocitli v krízovej životnej situácii. Tieto matky si zaslúžia prostredie, ktoré im poskytne stabilitu, pocit istoty a reálnu možnosť opätovného začlenenia do bežného života. Hlavným cieľom tejto diplomovej práce je vytvoriť priestor, ktorý nebude pôsobiť ako štandardné ubytovacie zariadenie, ale ako skutočný domov – otvorený, útulný a bezpečný.

urbanistický kontext

Navrhovaný objekt sa nachádza v mestskej časti Praha 6 – Vokovice, v lokalite Červený Vrch, v tesnej blízkosti ulice Arabská. Riešené územie je v súčasnosti nezastavané, čo ponúka potenciál na jeho aktívne začlenenie do existujúcej urbanistickej štruktúry. Kľúčovým faktorom pri výbere lokality bola dostupnosť verejnej dopravy, keďže cieľová skupina – matky s deťmi, často nemajú prístup k súkromnému automobilu. V pešej vzdialenosti sa nachádza stanica metra Bořislavka, ako aj zastávky električiek a autobusov, čo výrazne zvyšuje dostupnosť zariadenia a umožňuje jeho jednoduché začlenenie do mestského života. V bezprostrednom okolí sa nachádzajú rozsiahle zelené plochy a prírodný park Šárka–Lysolaje, ktoré majú pozitívny vplyv na kvalitu prostredia a psychickú pohodu klientiek. Významným aspektom je aj prítomnosť budovy Polície ČR na južnej hranici riešeného pozemku, ktorá zvyšuje pocit bezpečia a ochrany.

Lokalita sa vyznačuje urbanistickou a historickou rozmanitosťou, nachádzajú sa tu barokové usadlosti, prvorepublikové vily, ako aj panelová obytná zástavba zo 60. a 70. rokov 20. storočia. Architektonický návrh na túto rôznorodosť citlivo reaguje a prirodzene ju dopĺňa bez narušenia charakteru územia.

Urbanistická koncepcia počíta so zriadením menšieho parku pri hlavnom vstupe do objektu, ktorý slúži ako verejný priestor a zároveň ako prechodová zóna medzi mestským prostredím a samotným zariadením. Návrh zahŕňa aj dopravné doplnenie komunikácie na východnej strane pozemku, ktorá v súčasnosti slúži len ako účelová cesta k záhradným domčekom.

S víziou budúceho rozvoja bola navrhnutá aj nová komunikácia na západnej strane objektu, ktorá v budúcnosti umožní prístup k susedným pozemkom, predpokladaným na rozšírenie bytovej zástavby. Rovnako dôležité je prepojenie s bytovými domami na juhozápade, čím sa predchádza izolácii azylového domu a podporuje sa jeho prirodzené začlenenie. Toto prepojenie je kompozične a funkčne podporené návrhom menšieho námestia s verejným priestranstvom, ktoré je prístupné vonkajším schodiskom. Tento prvok reaguje na výškový rozdiel v teréne, ktorý je v návrhu zachovaný a len mierne upravený. Od budovy polície smerom k záhradám terén pozvoľne stúpa, zatiaľ čo na juhozápad, smerom k bytovým domom, sa terén zvažuje výraznejšie. Výškové prevýšenie je preto riešené exteriérovým schodiskom, ktoré zároveň podporuje prirodzený pohyb peších.

Objekt azylového domu je umiestnený v severnej časti pozemku, čím vzniká priestor pre verejne prístupný park na južnej strane, ktorý vizuálne zjemňuje objem budovy a zvyšuje mieru súkromia pre obyvateľky zariadenia. Parkovacie státi pre klientky a zamestnancov sú situované medzi parkom a vstupom do objektu.

územnoplánovacie regulatívy

Z hľadiska územnoplánovacích regulatívov sa riešený pozemok nachádza na funkčných plochách OV–C (všeobecne obytné) a VV (verejná vybavenosť). Návrh rešpektuje platné limity územného plánu, ako je koeficient zelene (KZ) dosahuje požadovanú minimálnu hodnotu 0,45. Koeficient podlažných plôch (KPP) nepresahuje maximálnu prípustnú hodnotu 0,5.

architektonický koncept

Hmotové riešenie hlavného objektu vychádza z pôdorysného tvaru písmena „U“, ktoré vytvára chránené vnútorné átrium. Tento základný koncept je doplnený samostatne stojacou budovou, ktorá uzatvára voľnú stranu dispozície a dotvára kompozíciu do uceleného celku. Funkčne slúži ako spoločenský priestor a zároveň prirodzene uzatvára átrium. Inšpiráciou boli kláštorné dispozície s rajskými záhradami, ktoré prirodzene prepájajú architektúru s pokojným a harmonickým prostredím zelene. Takto koncipované átrium slúži ako bezpečný a intímny priestor pre matky s deťmi, podporuje komunitný charakter života v azylovom dome a vytvára miesto na stretávanie, oddych aj hru.

Hlavný objekt má dve nadzemné podlažia, ktoré dopĺňa dvojúrovňový systém zelenej strechy – obe úrovne sú pochôdzne a prístupné pre obyvateľky domu. Nižšia strecha vznikla ako intenzívna vegetačná záhrada, vytvorená z nadbytočnej zeminy získanej pri terénnych úpravách pozemku. Vzhľadom na hrúbku vegetačnej vrstvy presahujúcu 2 metre je v návrhu chápaná skôr ako plnohodnotný záhradný prvok než ako klasická zelená strecha. Slúži ako tichý exteriérový priestor, vhodný na oddych a voľnočasové aktivity, a zároveň prirodzene prepája objekt s okolitým prostredím. Vrchná intenzívna zelená strecha s pochôdznou časťou je určená na relaxáciu, komunitné aktivity a neformálne stretnutia. Jej členité riešenie vytvára skryté zákutia, ktoré poskytujú priestor na súkromie. Obe strešné úrovne významne rozširujú využiteľný priestor objektu mimo interiéru. Sú zároveň kľúčovým prvkom zelenej infraštruktúry v tomto návrhu – podporujú ekologické a retenčné funkcie budovy, znižujú tepelnú záťaž, zlepšujú mikroklimatické podmienky a zvyšujú celkovú kvalitu prostredia v rámci širšieho urbanistického kontextu.

Vedľajší objekt, ktorý funkčne dopĺňa hlavný, má šikmú extenzívnu zelenú strechu. Táto strešná plocha prirodzene nadväzuje na pobytovú zeleň átria a posilňuje vizuálne aj ekologické prepojenie objektov.

dispozičné a funkčné riešenie

Azylový dom je navrhnutý pre 22 matiek s deťmi, s celkovou predpokladanou kapacitou približne 60 osôb (v závislosti od počtu a veku detí). Dispozícia objektu je členená do troch základných funkčných celkov – obytná časť, spoločné priestory a administratívne zázemie.

V 1. NP sa nachádza hlavný vstup s recepciou, spoločná kuchyňa, herňa, pracovňa so sušiarňou, kočikáreň a koláreň, ako aj technické miestnosti a hygienické zázemie. Súčasťou podlažia sú aj administratívne priestory pre zamestnancov, situované na južnej fasáde v blízkosti recepcie, kočikárne a pracovne – tak, aby bola zabezpečená vizuálna kontrola nad prevádzkou. Obytné jednotky v 1. NP sú orientované do vnútorného átria a majú priame prepojenie s exteriérom, čo zaisťuje dostatok súkromia, keďže nie sú orientované do ulice. Zo vstupnej haly je prístup aj do samotného átria, na konci ktorého sa nachádza samostatný objekt. Tento objekt slúži na komunitné aktivity a stretávanie.

V 2. NP je hlavná obytná časť, pozostávajúca z bytových jednotiek typu 1+kk a 2+kk. Byty sú orientované do ulice a disponujú balkónmi, ktoré však nie sú predsadené pred fasádu, čím je zachovaný kompaktný výraz budovy. Na tomto podlaží sa nachádza aj študovňa – samostatný, tichý priestor určený na vzdelávacie aktivity, doučovanie a prácu s deťmi. Všetky byty sú prístupné cez zasklený pavlačový systém, orientovaný do átria. Zasklenie poskytuje ochranu pred poveternostnými vplyvmi a zároveň umožňuje vizuálny kontakt s átriom, čím podporuje prirodzené osvetlenie.

Zelené strechy sú navrhnuté ako plne prístupné a pochôdzne, s výnimkou šikmej extenzívnej strechy na vedľajšom objekte. Prístup na strešné úrovne je zabezpečený z vnútorného átria, v blízkosti spoločenského objektu. Obe úrovne strechy sú určené na oddych, rekreáciu a kontakt s prírodou, čím významne rozširujú pobytový potenciál objektov smerom do exteriéru.

kapacita

Celkovo je navrhnutých 22 obytných jednotiek, z toho 2 sú plne bezbariérové a 2 slúžia ako krízové byty určené na krátkodobý pobyt (zvyčajne do 14 dní). Navrhovaná kapacita bola konzultovaná s odborníčkou z praxe – riaditeľkou azylového domu, Bc. Ladou Kellnerovou. Na základe jej odporúčaní je na zabezpečenie optimálneho chodu zariadenia potrebné zamestnať minimálne štyroch pracovníkov sociálnych služieb, čo zodpovedá kapacite 22 klientok a umožňuje plnohodnotnú sociálnu podporu.

materiálové riešenie

Materiálové riešenie vychádza z potreby vytvoriť priestory, ktoré pôsobia útulne, stabilne a dôverne. Hlavným cieľom bolo pomocou materiálov navodiť atmosféru domova, nie inštitúcie, preto sú použité predovšetkým prírodné a vizuálne teplé materiály.

Fasáda hlavného objektu je obložená drevenými palubovkami v prírodných odtieňoch, ktoré nadväzujú na okolitú zeleň. Steny sú upravené svetlým, ružovým náterom, ktorý opticky zväčšuje a presvetľuje miestnosti.

Podlahy sú riešené ako vrstvené skladby s integrovaným podlahovým vykurovaním, ktoré je komfortné a vhodné pre prostredie s deťmi. Zabezpečuje rovnomerné teplo a umožňuje príjemný pohyb po podlahe. Povrchová úprava podláh je tvorená epoxidovým náterom v jemne pastelovo žltom odtieni, ktorý zjednocuje jednotlivé priestory. Použitý materiál je odolný voči opotrebeniu.

Okná sú riešené ako drevohliníkové, čím spájajú prírodný charakter s technickou odolnosťou. Exteriérová hliníková časť je povrchovo upravená zeleným náterom, ktorý dotvára výraznejší vizuálny dojem. Tienenie zabezpečujú exteriérové screenové rolety so špeciálnou textíliou, ktorá neprepúšťa svetlo, čím poskytujú úplné zatemnenie a zároveň dostatočné súkromie.

bezbariérovosť

Z hľadiska prístupnosti je hlavný objekt azylového domu navrhnutý ako bezbariérový, v súlade s požiadavkami vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požiadavkách zabezpečujúcich bezbariérové užívanie stavieb.

Vstup do objektu je riešený bezbariérovou rampou so sklonom 1:12. Celková dĺžka rampy je 16,4 m a je členená na dve časti. Po prvých 7,45 m je odpočívadlo s dĺžkou 1,5 m, čím je dodržaná norma vyžadujúca prestávku pri dlhších rampách. Šírka rampy je 1,5 m.

Vertikálnu dostupnosť medzi podlažiami zabezpečuje bezbariérový výťah. Všetky horizontálne komunikačné priestory sú navrhnuté s dostatočnou šírkou a priechodnosťou.

Súčasťou dispozície sú aj dva plne bezbariérové byty, ktoré sú vybavené špeciálnymi zariadeniami predmetmi (bezbariérové WC, sprcha bez prahu, podjazdné umývadlá).

požiarna bezpečnosť

Požiarna bezpečnosť objektu je zabezpečená v súlade s platnými predpismi, najmä podľa normy ČSN 73 0833 – Požární bezpečnost staveb – Budovy pro bydlení a ubytování.

Objekt je zaradený do triedy požiarnej bezpečnosti OB 3. Nosné konštrukcie (steny, stropy) majú požadovanú požiarnu odolnosť R 60 / EI 60, čo zabezpečuje statickú stabilitu, celistvosť a izoláciu počas požiaru minimálne 60 minút.

Hlavný objekt disponuje dvoma chránenými únikovými cestami typu A (CHÚC), ktoré sú oddelené požiarnymi konštrukciami, vedú priamo na voľné priestranstvo a umožňujú bezpečný únik všetkých osôb. Vstupné a výstupné požiarne dvere do chránených únikových ciest a na voľné priestranstvo majú svetlú šírku aspoň 900 mm.

Nechránená úniková cesta, ktorá umožňuje únik v dvoch smeroch, má maximálnu prípustnú dĺžku 47,5 m. Táto hodnota vychádza z parametra $a = 0,8$, ktorý predstavuje koeficient rýchlosti šírenia ohňa a dymu v únikovej ceste a určuje maximálnu prípustnú dĺžku nechránených únikových ciest podľa normy.

Spoločné priestory sú vybavené elektrickou požiarnou signalizáciou (EPS), vrátane prenosných hasiacich prístrojov a vnútorných hydrantov podľa normy ČSN 73 0873 – Vnútorné vodovody na zásobovanie požiarnou vodou.

technické zabezpečenie budovy (TZB)

Budova je napojená na centrálny teplovodný systém z existujúcej mestskej siete. Vykurovanie je riešené nízkoteplotným podlahovým systémom vo všetkých obytných aj spoločných priestoroch. Regulácia teploty prebieha lokálne v jednotlivých bytových jednotkách.

Teplá voda je pripravovaná centrálnne v technickej miestnosti prostredníctvom výmenníka napojeného na teplovodný systém. Pre zníženie tepelných strát je sústava doplnená o cirkulačný okruh.

Objekt je vybavený núteným vetraním s rekuperáciou tepla.

Vo vybraných administratívnych a spoločenských priestoroch (napr. kancelárie, študovňa) je navrhnutý VRV systém (Variable Refrigerant Volume), ktorý umožňuje efektívne chladenie aj vykurovanie podľa aktuálnej potreby. Tento systém zvyšuje tepelný komfort najmä počas letných mesiacov a zabezpečuje individuálnu reguláciu.

Súčasťou udržateľného konceptu budovy je aj systém zberu a využívania dažďovej vody. Voda zo striech je zachytávaná do kombinovaného systému retenčnej a akumuláčnej nádrže.

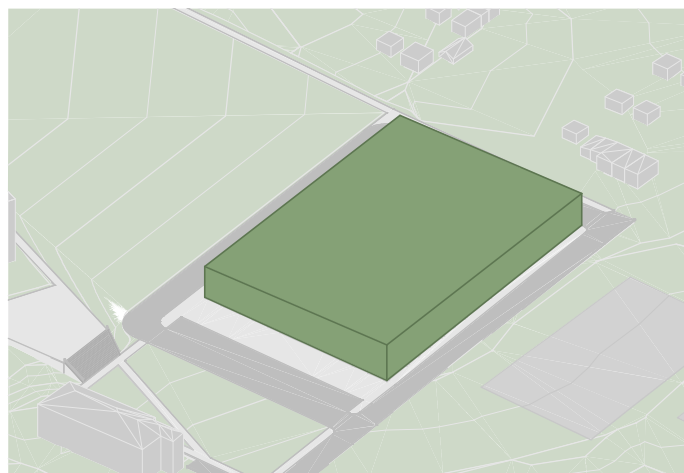
Retenčná nádrž slúži na regulované zadržanie dažďovej vody a jej postupné vypúšťanie do verejnej kanalizácie, čím sa znižuje zaťaženie systému pri privalových dažďoch. Akumulačná nádrž zhromažďuje dažďovú vodu určenú na úžitkové využitie, najmä na splachovanie toaliet, závlahu vegetačných striech a exteriérových plôch.

Zelené strechy zlepšujú tepelnú stabilitu objektu, prispievajú k retenčnej schopnosti územia a znižujú tepelný ostrov v okolí.

hmotový koncept

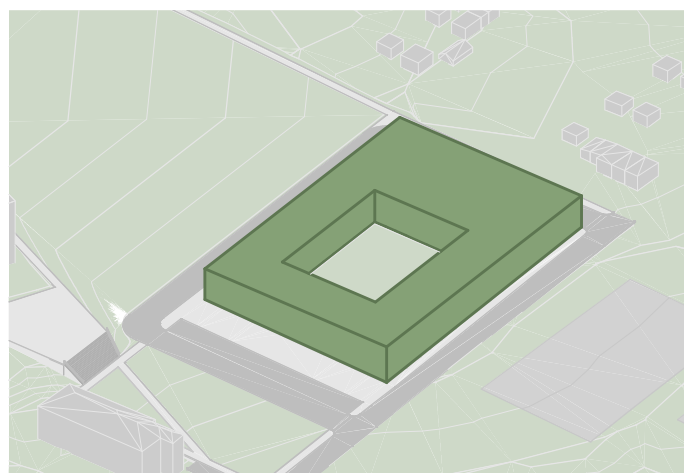
základná hmota

Návrh vychádza z kompaktnej kvádrovej hmoty, ktorá umožňuje efektívne využitie pozemku a racionálnu stavebnú a prevádzkovú organizáciu objektu.

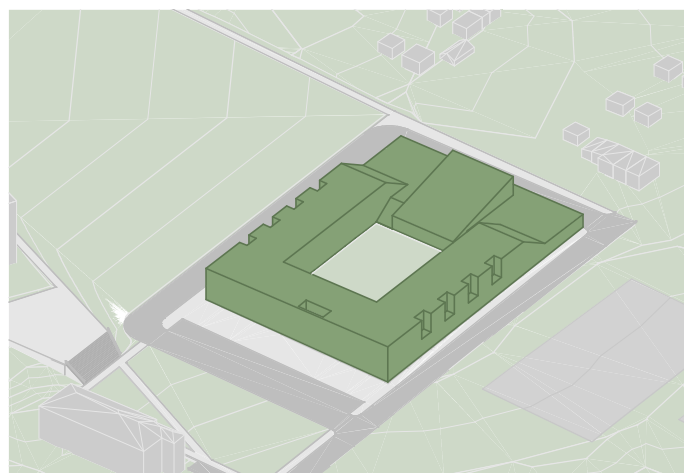
vnútorné átrium

Zvolený tvar umožňuje vytvorenie vnútorného átria, ktoré ponúka obyvateľkám pocit bezpečia, súkromia a vizuálneho oddelenia od vonkajšieho prostredia. Átrium zároveň slúži ako chránený exteriérový priestor na oddych, hru a neformálne stretávanie sa.

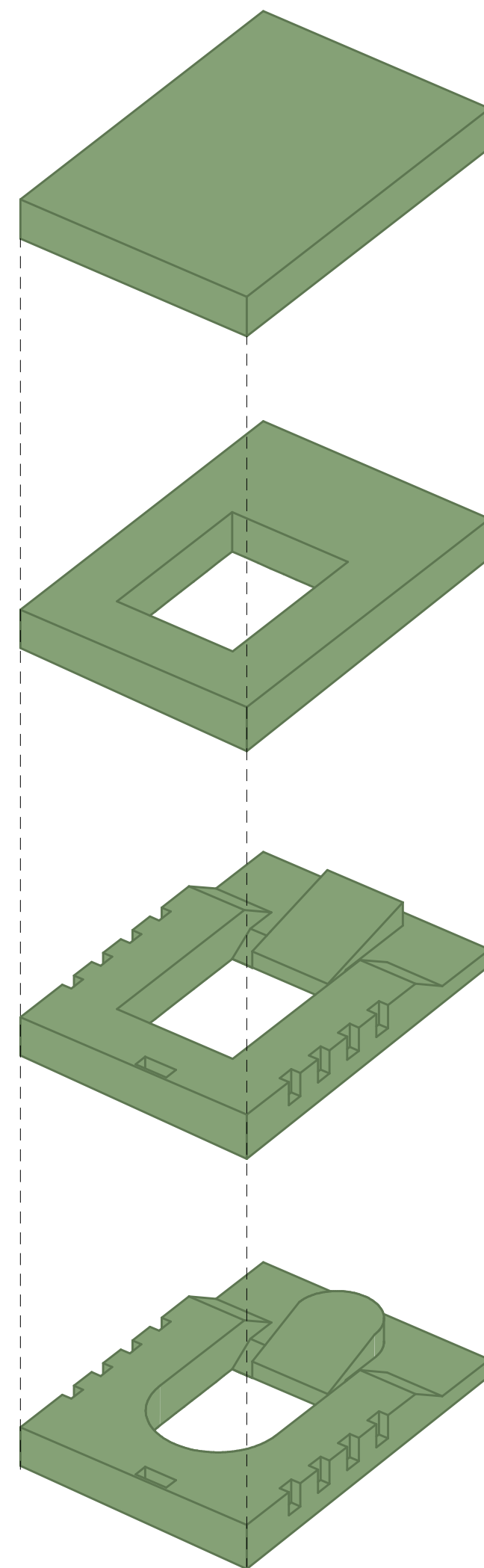
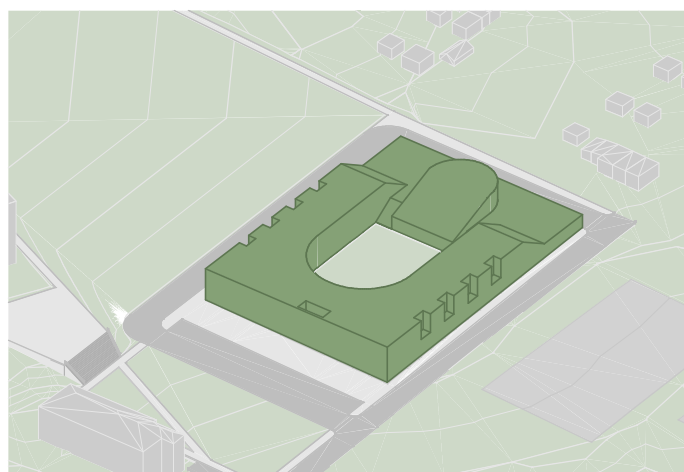
fragmentácia hmoty

Fragmentácia a výšková modelácia hmoty vychádzajú z priamej reakcie na okolitý urbanistický kontext. Smerom k nižšej záhradkárskej zástavbe sa hmota postupne znižuje a otvára. Naopak, smerom k verejným priestranstvám zostáva hmota kompaktnejšia a výraznejšia.

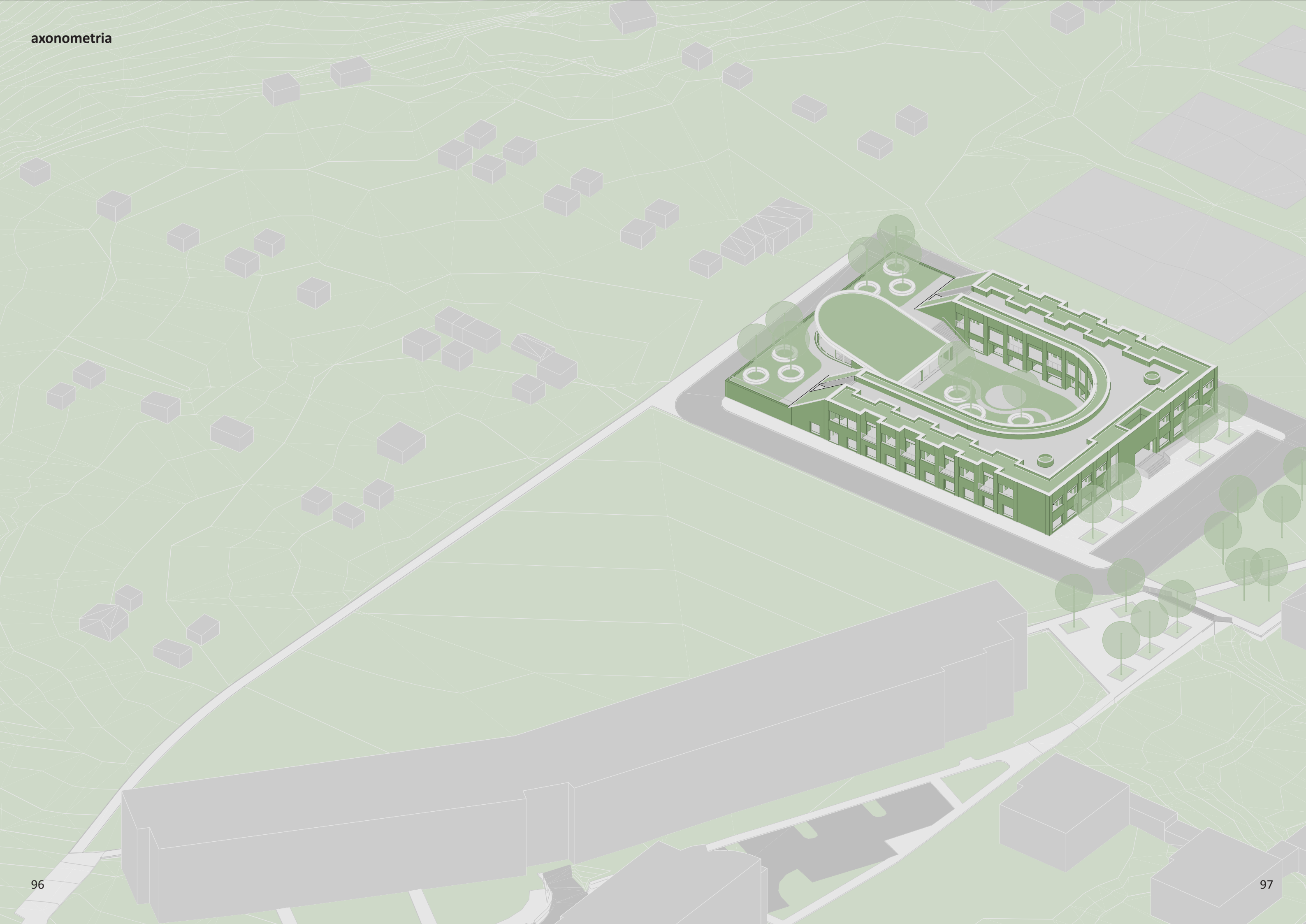
začlenenie, nie izolácia

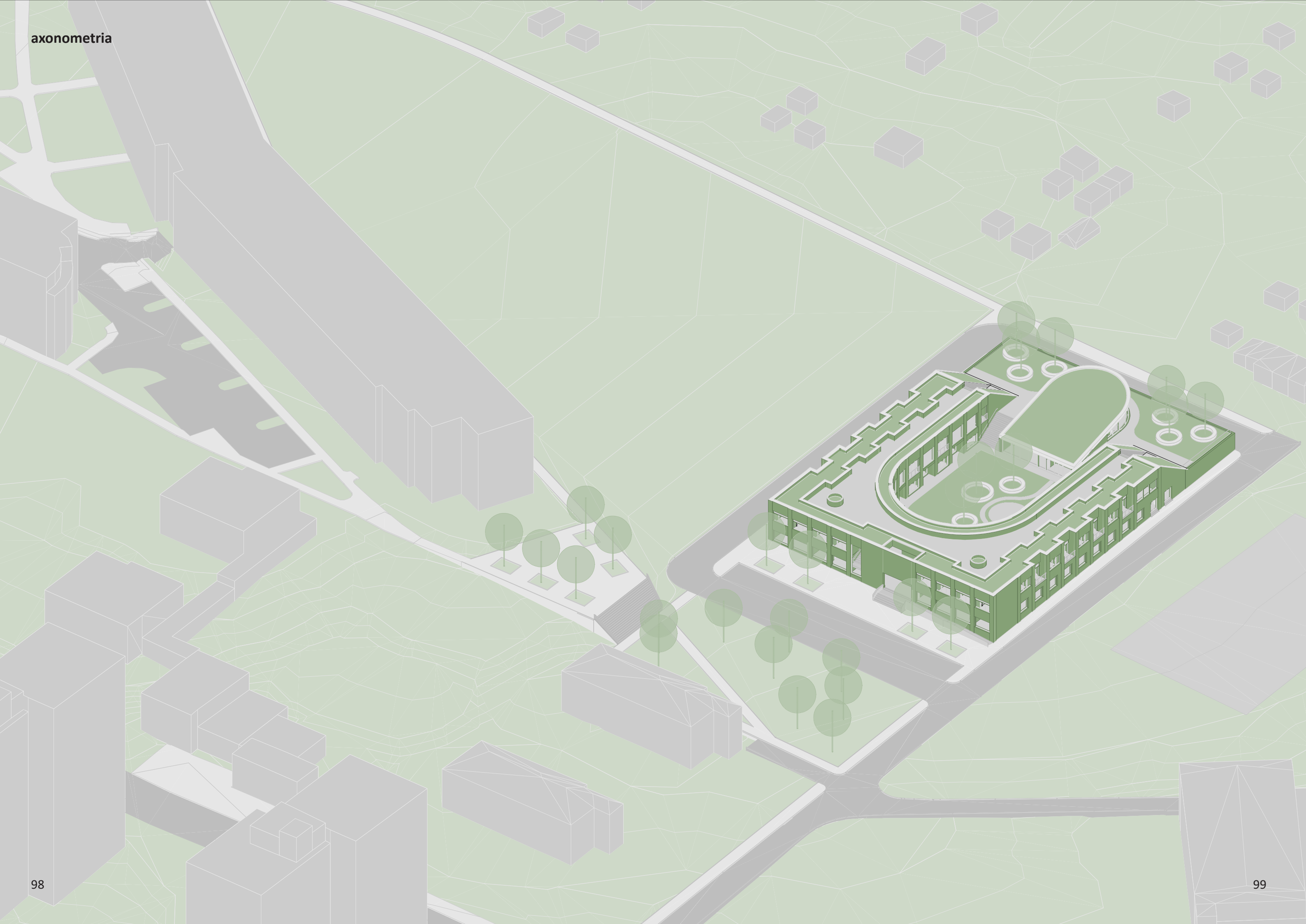
Voľná strana pôdorysného tvaru „U“ je doplnená samostatne stojacim objektom, ktorý architektonicky aj funkčne dotvára kompozíciu a uzatvára átrium. Vzniká tak polouzavretý priestor – intímny a chránený, no zároveň vizuálne prepojený s exteriérom. Tento prístup zaručuje začlenenie objektu do širšieho prostredia a podporuje jeho komunitný charakter.

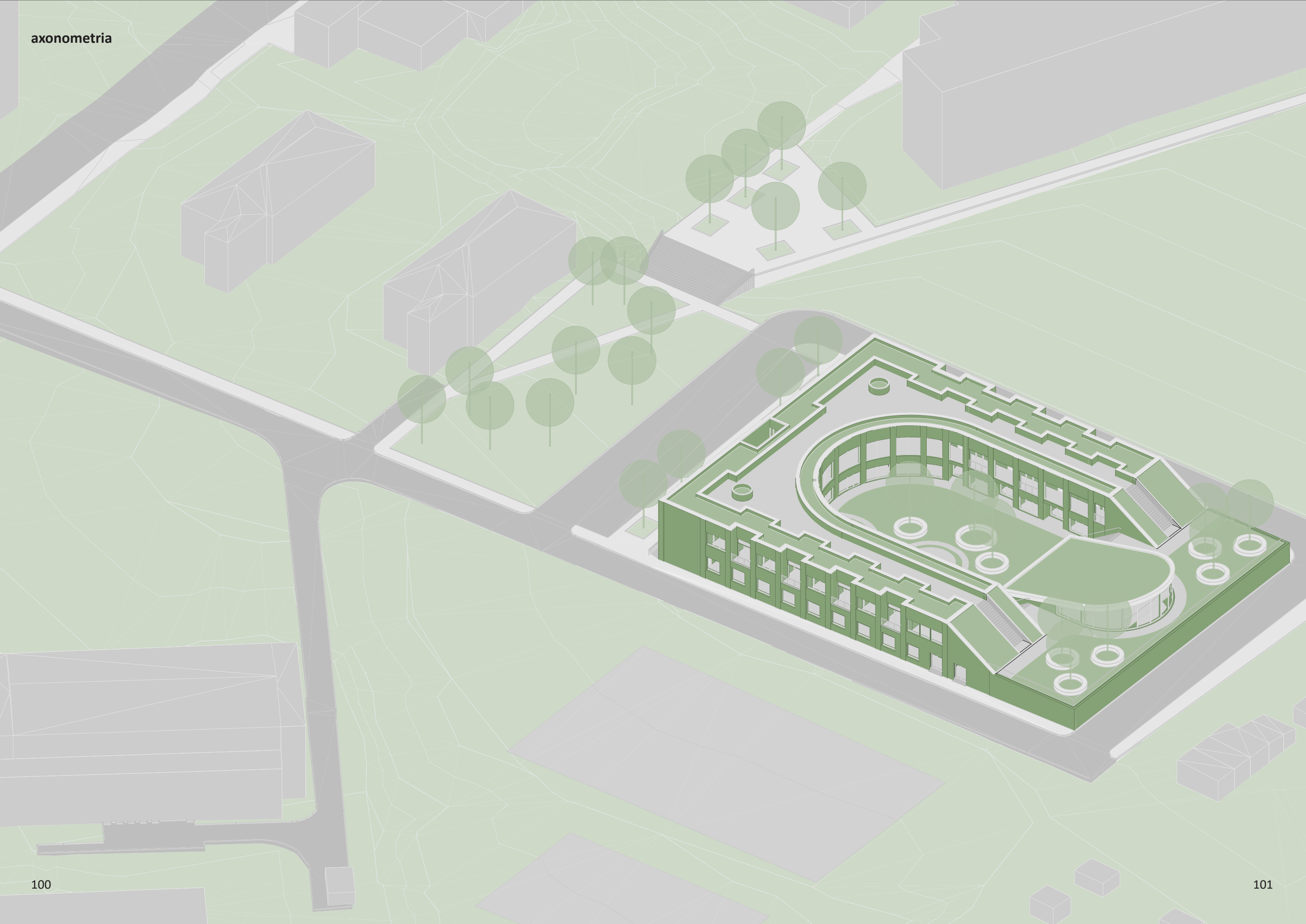

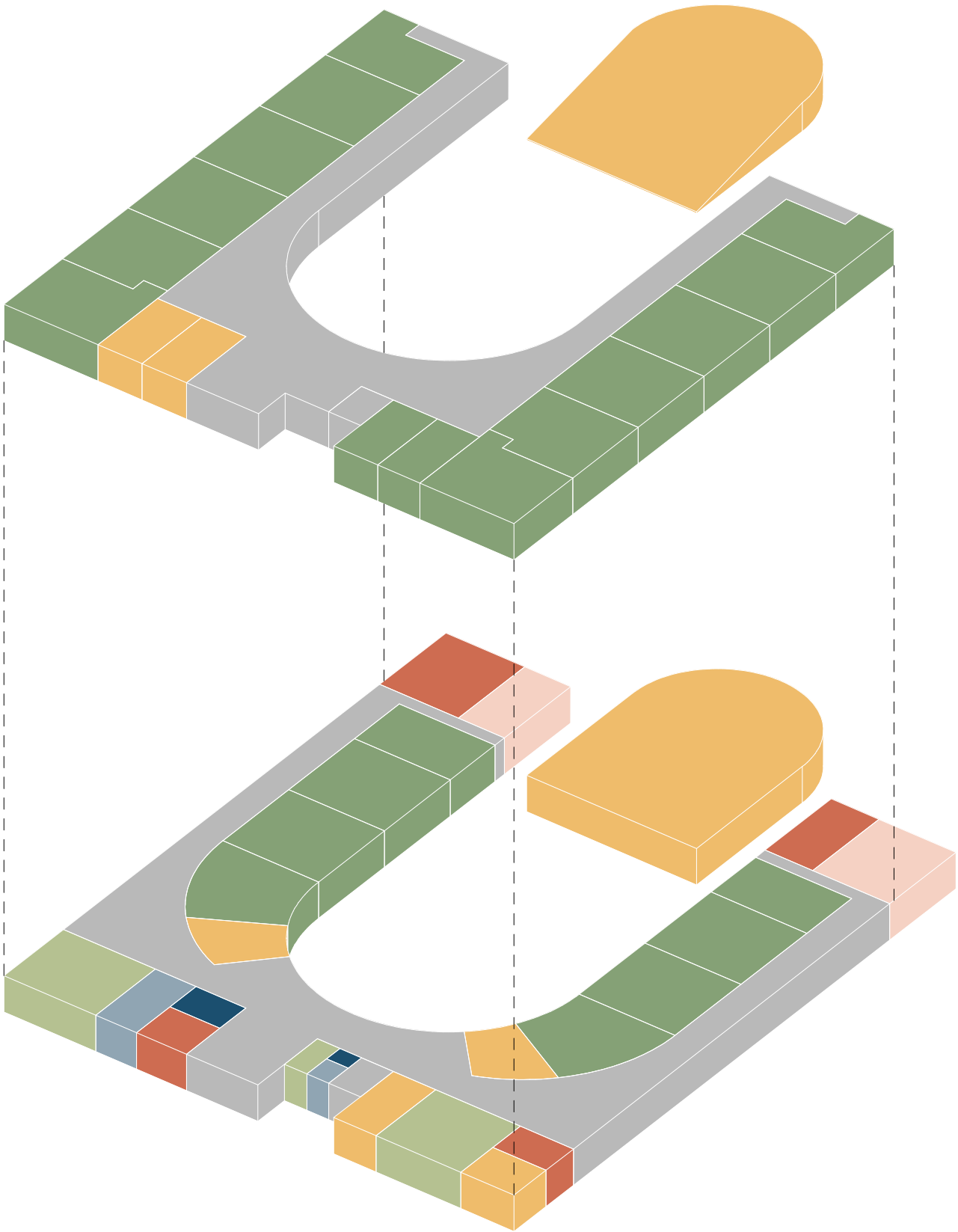

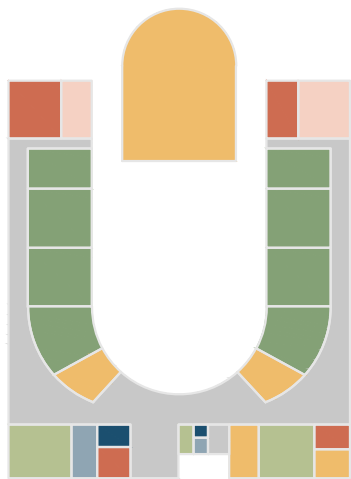

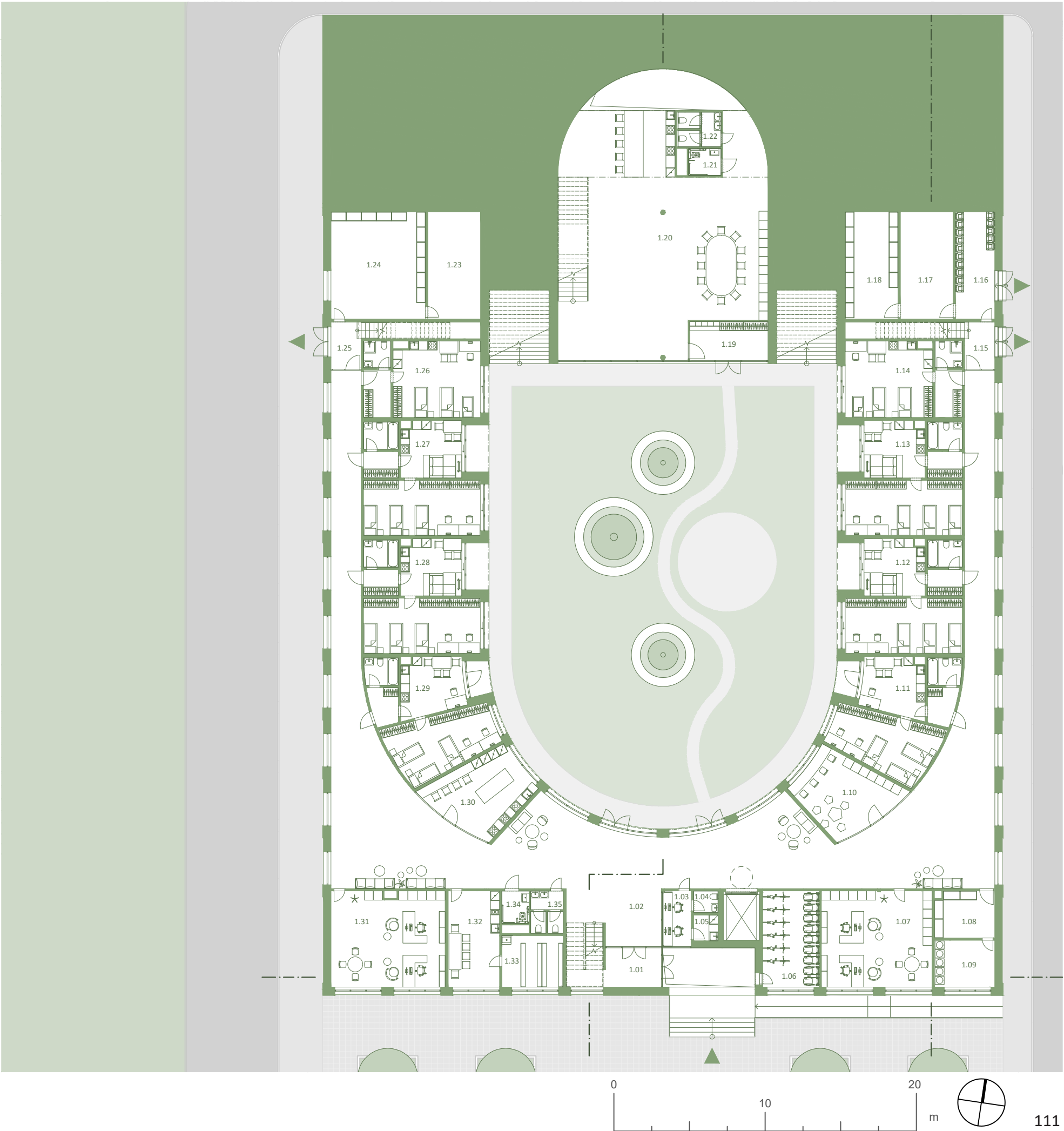
- komunikácia
- technické a prevádzkové priestory
- spoločné priestory
- kancelárie sociálnych pracovníkov
- bytové jednotky pre matky s deťmi
- zázemie zamestnancov
- hygienické priestory pre zamestnancov
- skladovacie priestory

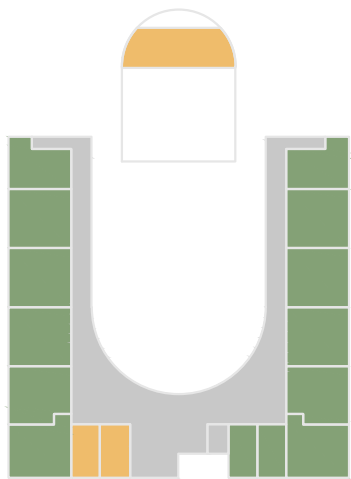
pôdorys 1. NP

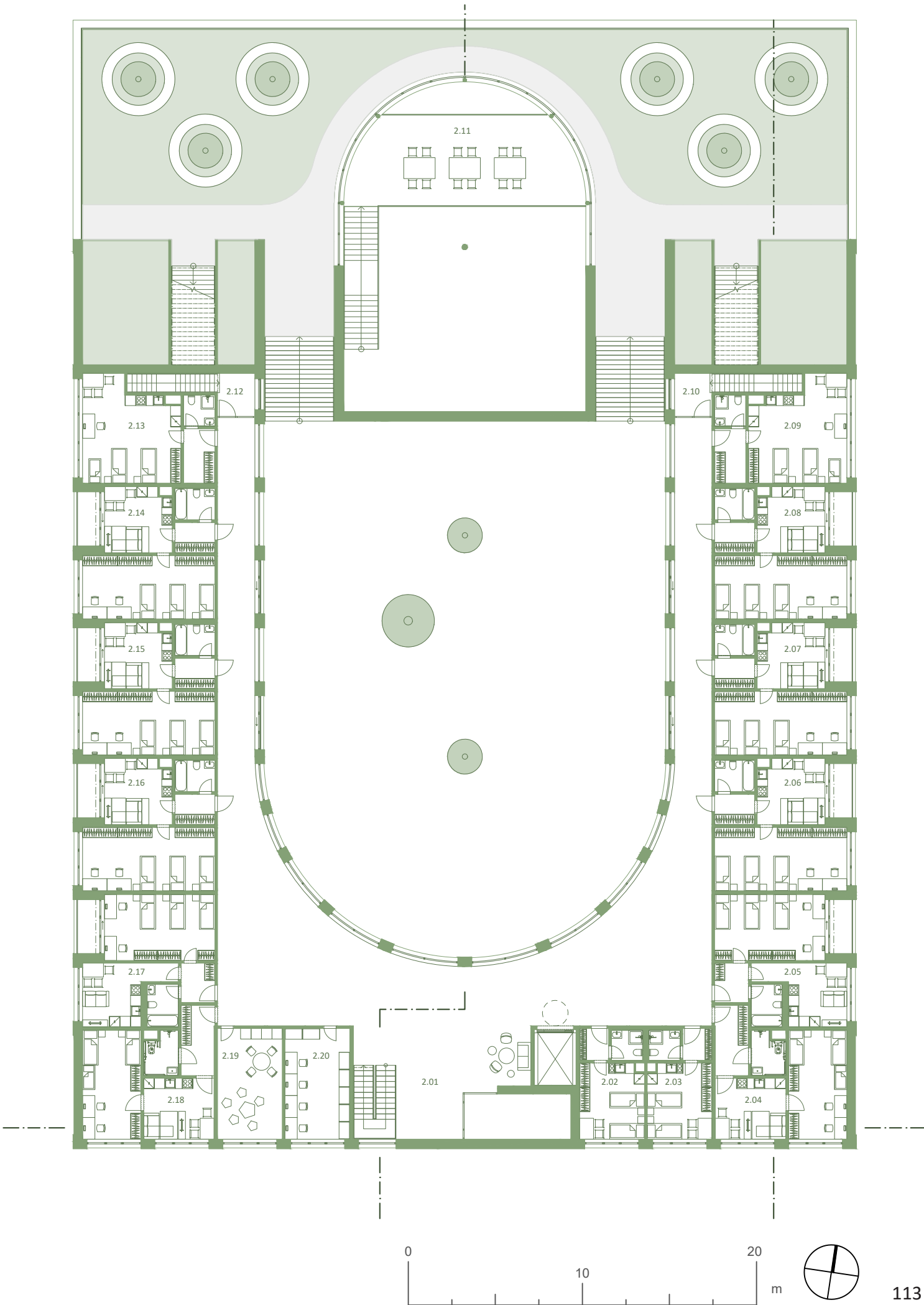
1.01	predsieň	9,62 m ²
1.02	chodba	367,76 m ²
1.03	recepčia	7,03 m ²
1.04	toaleta pre zamestnancov	2,32 m ²
1.05	kuchynka pre zamestnancov	2,79 m ²
1.06	kočíkareň a koláreň	23,65 m ²
1.07	kancelária	46,51 m ²
1.08	sklad	12,4 m ²
1.09	práčovňa a sušiareň	12,4 m ²
1.10	herňa	28,14 m ²
1.11	byt 2+kk	52,36 m ²
1.12	byt 2+kk	53,96 m ²
1.13	byt 2+kk	53,96 m ²
1.14	byt 1+kk	39,14 m ²
1.15	CHÚC A	6,23 m ²
1.16	miestnosť na odpad	18,42 m ²
1.17	technická miestnosť	24,8 m ²
1.18	sklad	24,8 m ²
1.19	predsieň so šatňou	13,33 m ²
1.20	spoločenská miestnosť	202 m ²
1.21	bezbariérová toaleta	3,87 m ²
1.22	zdieľané toalety	6,54 m ²
1.23	technická miestnosť	24,8 m ²
1.24	sklad	44,28 m ²
1.25	CHÚC A	6,23 m ²
1.26	byt 1+kk	39,14 m ²
1.27	byt 2+kk	53,96 m ²
1.28	byt 2+kk	53,96 m ²
1.29	byt 2+kk	52,36 m ²
1.30	spoločná kuchyňa a jedáleň	28,14 m ²
1.31	kancelária	47,94 m ²
1.32	zázemie pre zamestnancov	21,59 m ²
1.33	sklad upratovacích potrieb	13,79 m ²
1.34	bezbariérová toaleta	3,87 m ²
1.35	zdieľané toalety	6,01 m ²

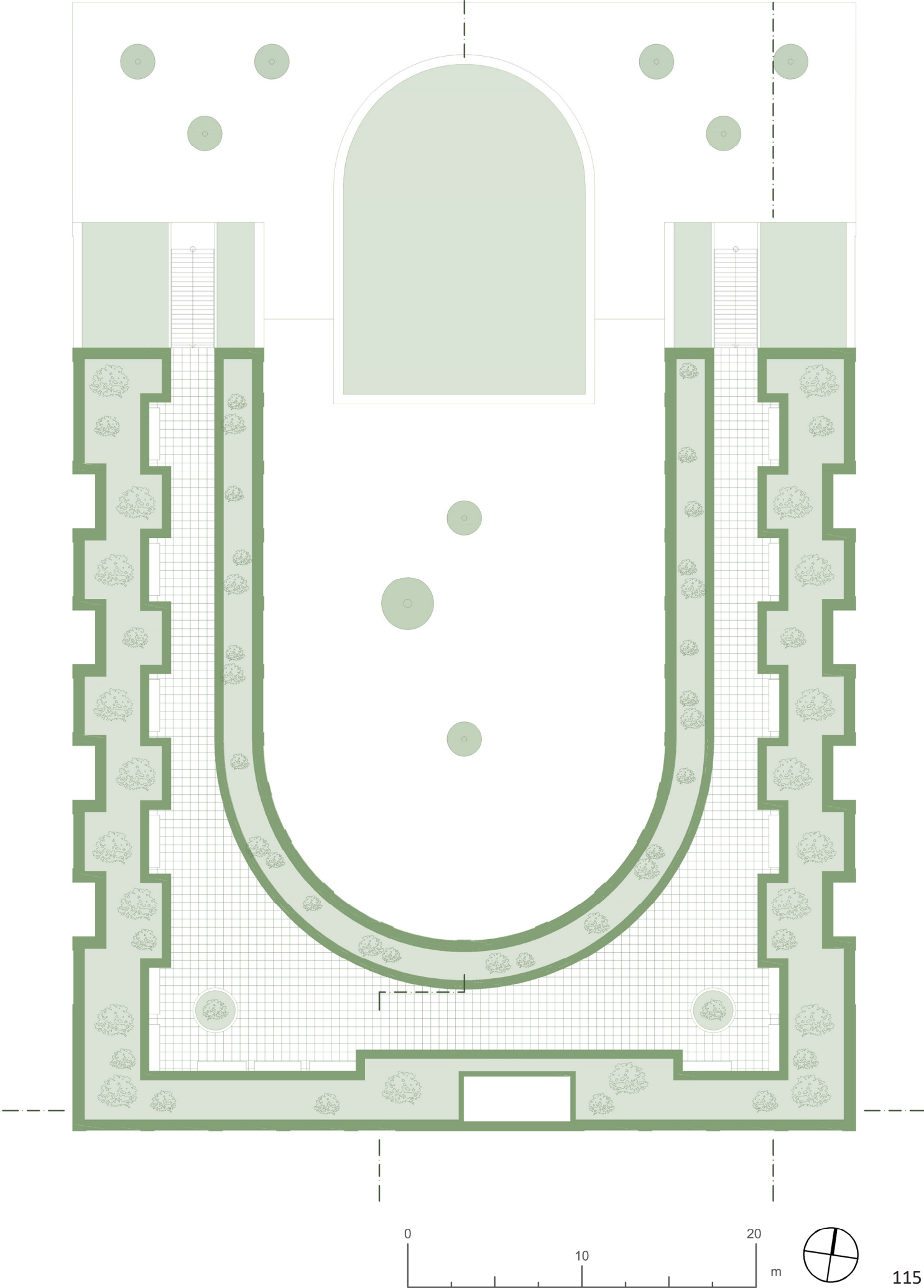

pôdorys 2. NP

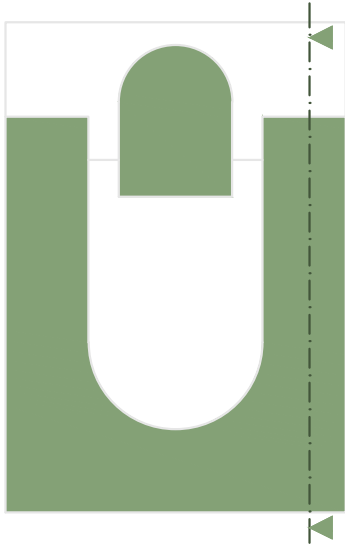

2.01	chodba	339,17 m ²
2.02	byt 1+kk - krízový	23,65 m ²
2.03	byt 1+kk - krízový	23,65 m ²
2.04	byt 2+kk - bezbariérový	49,97 m ²
2.05	byt 2+kk	49,91 m ²
2.06	byt 2+kk	52,82 m ²
2.07	byt 2+kk	52,82 m ²
2.08	byt 2+kk	52,82 m ²
2.09	byt 1+kk	41,39 m ²
2.10	CHÚC A	5,3 m ²
2.11	spoločenská miestnosť	78,65 m ²
2.12	CHÚC A	5,3 m ²
2.13	byt 1+kk	41,39 m ²
2.14	byt 2+kk	52,82 m ²
2.15	byt 2+kk	52,82 m ²
2.16	byt 2+kk	52,82 m ²
2.17	byt 2+kk	49,91 m ²
2.18	byt 2+kk - bezbariérový	49,97 m ²
2.19	herňa	23,65 m ²
2.20	študovňa	23,65 m ²

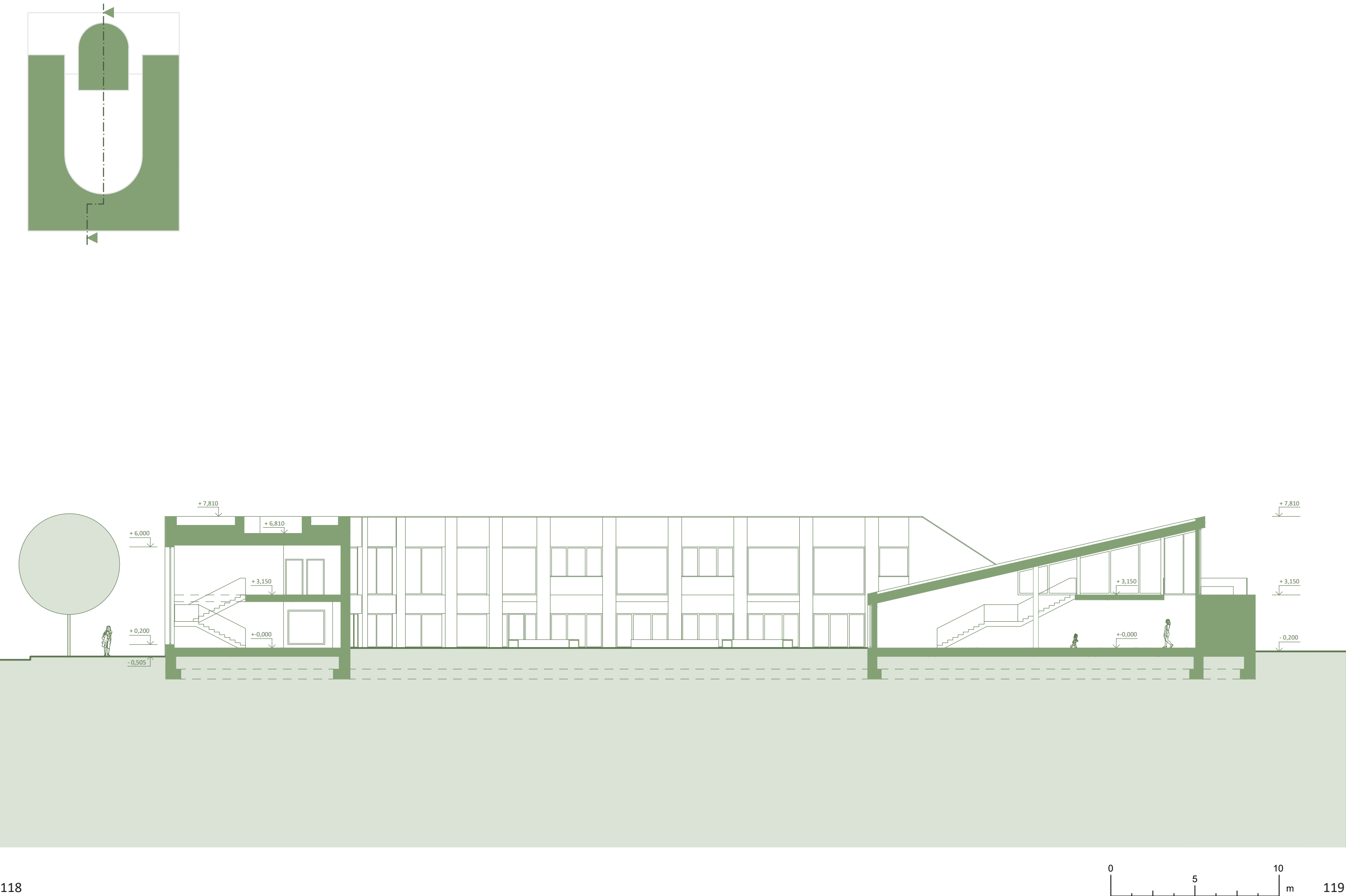

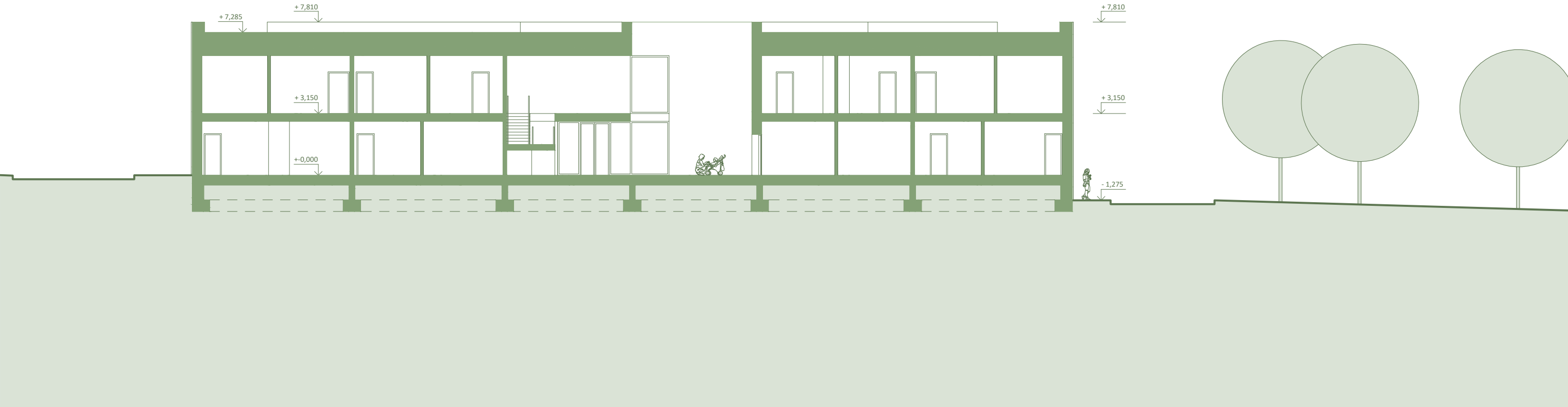
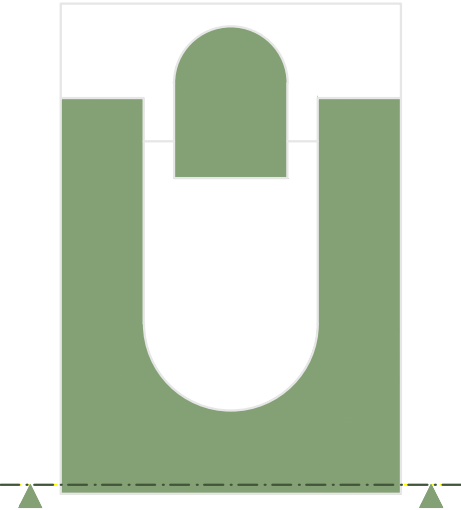
rez pozdĺžny

rez pozdĺžny s pohľadom do vnútorného átria

rez priechny

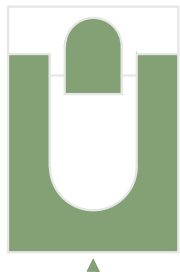
pohľad východný

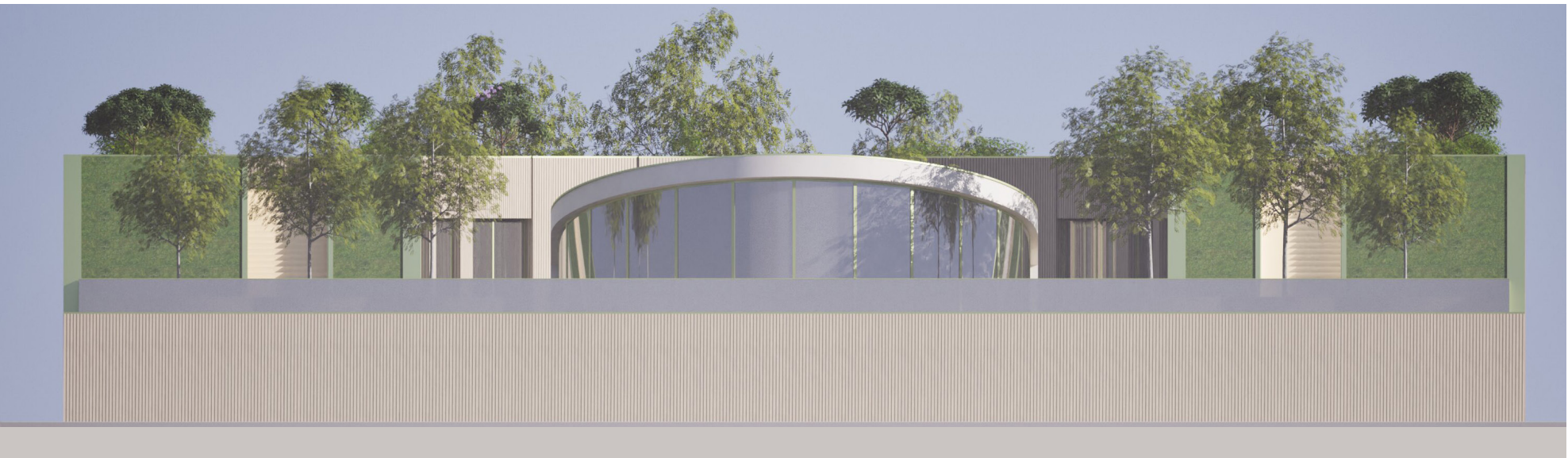
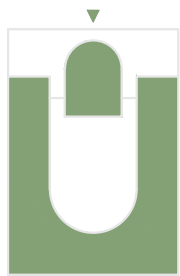
pohľad západný

pohľad južný

pohľad severný

konštrukčné riešenie

Navrhovaný azylový dom je riešený ako dvojpodlažná stavba s nosným priečnym stenovým systémom.

Stavba je situovaná na svahovitom teréne, čo ovplyvnilo návrh terénnych úprav a výškového umiestnenia objektu.

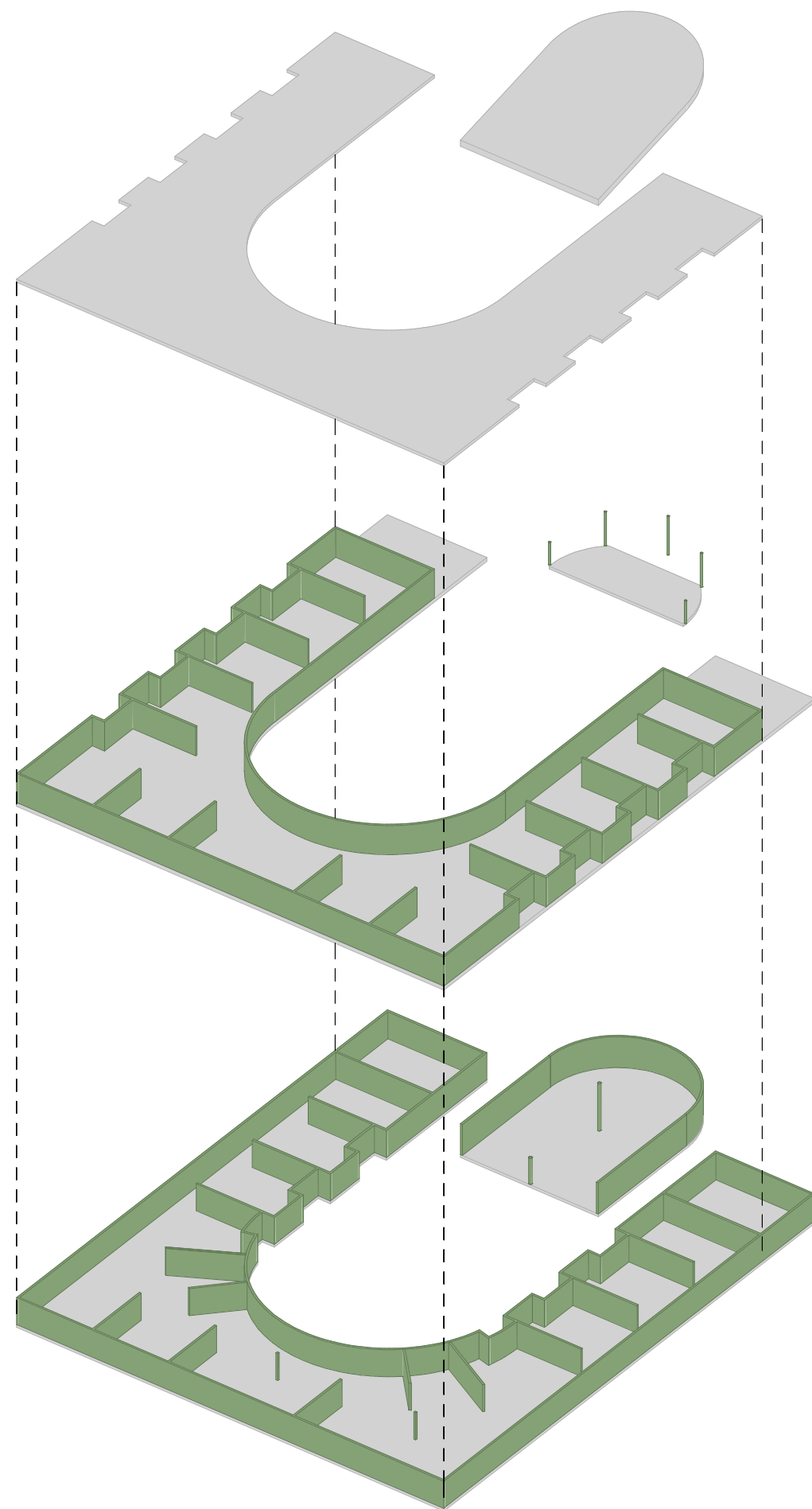
Hlavný objekt je založený na betónových základových pasoch.

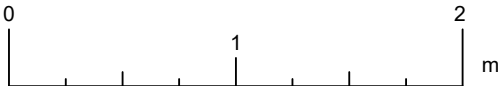
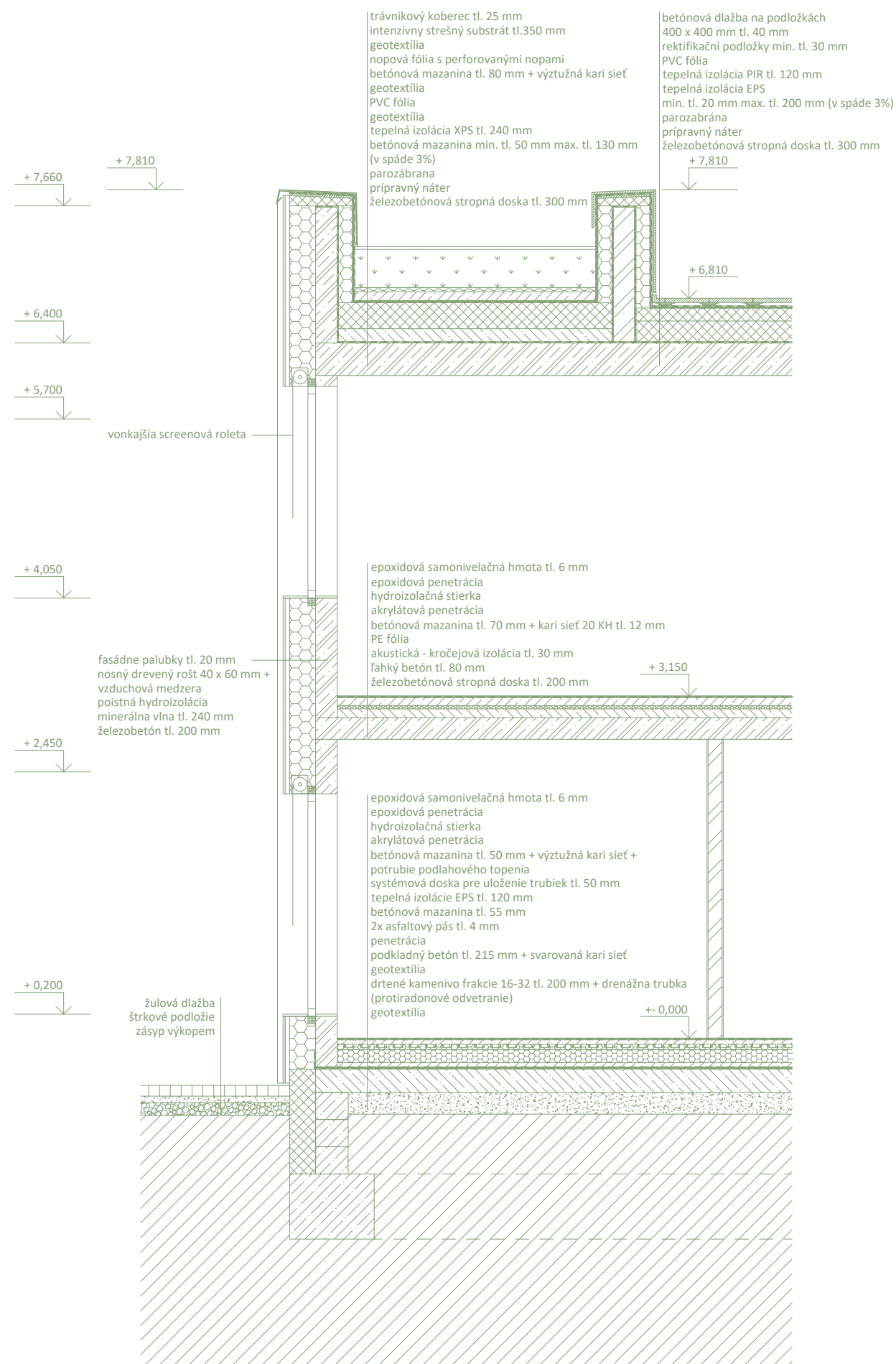
Nosné steny sú zo železobetónu hrúbky 200 mm a sú orientované priečne. Medzibytové deliace steny sú taktiež nosné, v rovnakej hrúbke, čím zabezpečujú nielen statickú stabilitu, ale aj požadovanú zvukovú a požiarnu odolnosť. Stropy sú tvorené železobetónovými stropnými doskami. Voľba železobetónového systému vychádza aj z požiadavky na únosnosť pri zvýšenom zaťažení strechy – objekt je vybavený intenzívnou zelenou strechou s pochôdnou funkciou, ktorej vegetačné súvrstvie má hrúbku 350 mm. Táto strešná vrstva vytvára značné plošné zaťaženie.

Fasáda je riešená ako prevetrávaná s obkladom z drevených paluboviek, kotvených na nosný rošt s odvetranou vzduchovou medzerou. Tepelná izolácia je tvorená minerálnou vlnou hrúbky 240 mm, ktorá zabezpečuje výborné tepelnoizolačné vlastnosti a podporuje energetickú efektívnosť budovy.

Vedľajší objekt, ktorý slúži ako spoločenský a komunitný priestor, je rovnako navrhnutý ako železobetónová konštrukcia. Zaťaženie je v tomto prípade prenášané prostredníctvom železobetónovej stropnej dosky a zvislých nosných stĺpov, čo umožňuje otvorený pôdorys bez vnútorných priečok. Objekt je zastrešený šikmou extenzívnou zelenou strechou, ktorá dotvára architektonický výraz a ekologický charakter návrhu.

Založenie vedľajšieho objektu je rovnako riešené pomocou betónových základových pásov.

bytové jednotky

byty typu 1+kk – štandardné

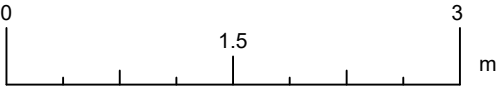
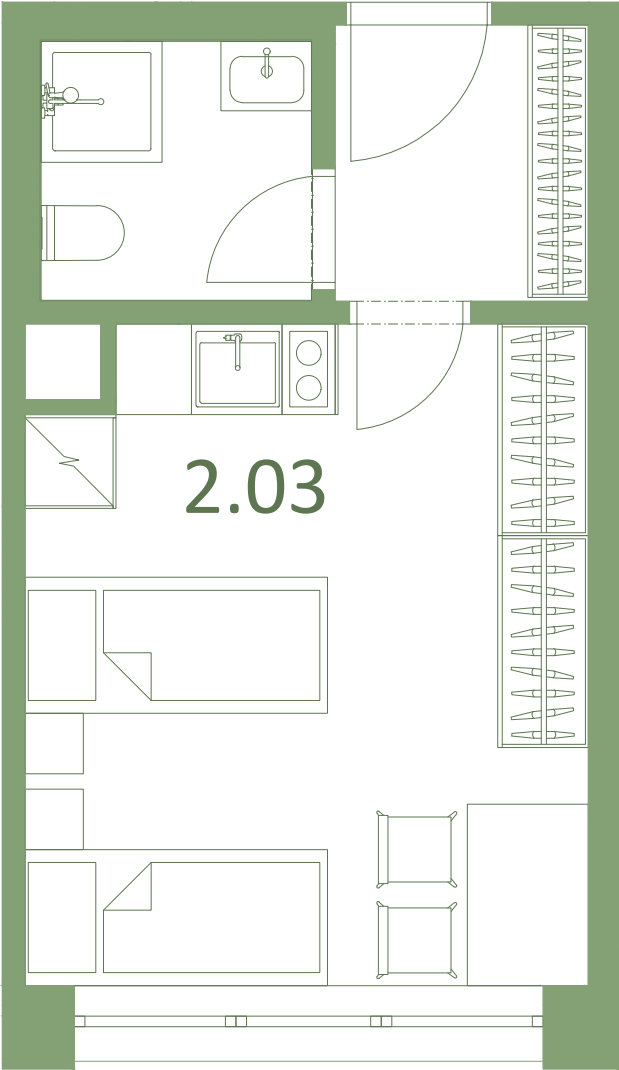
určené pre 3 osoby (matka + 2 deti)
počet: 4
výmera: 39 - 41 m²

bytové jednotky

byty typu 1+kk – krízové (na krátkodobý pobyt)

určené pre 2 osoby (matka + 1 dieťa)
počet: 2
výmera: 24 m²

bytové jednotky

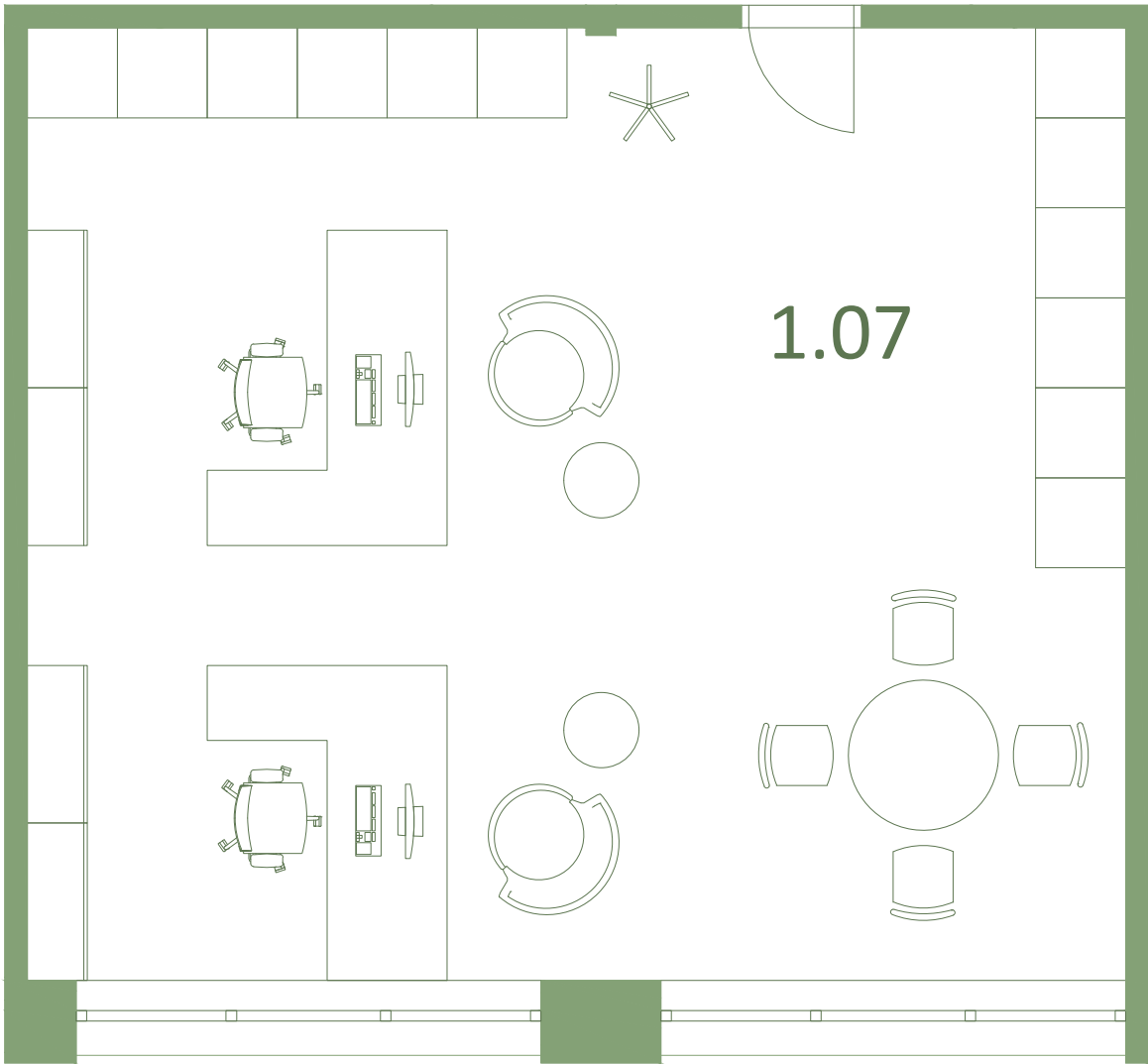
byty typu 2+kk – štandardné

určené pre 3 osoby (matka + 2 deti)
počet: 14
výmera: 50 - 54 m²

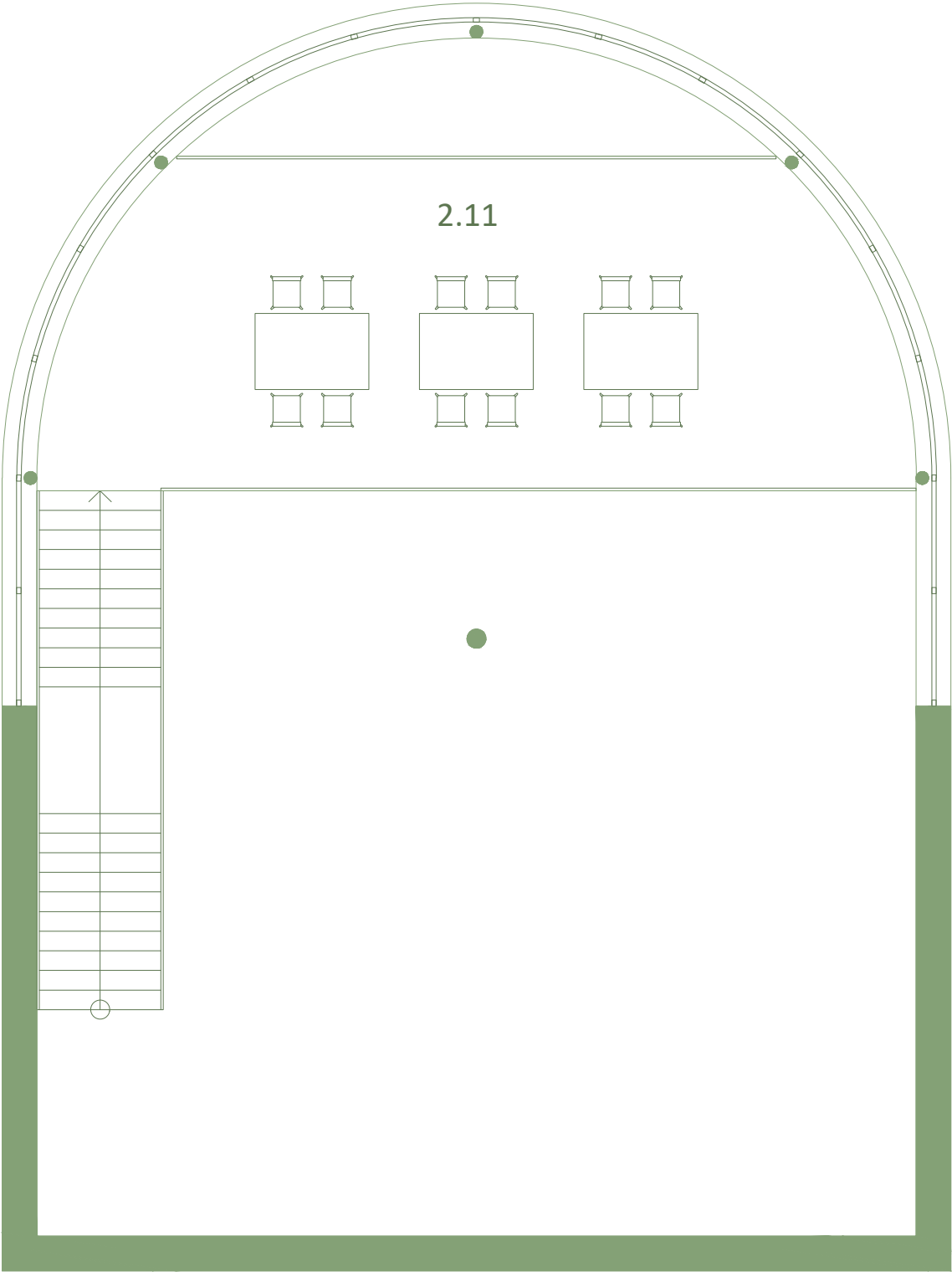
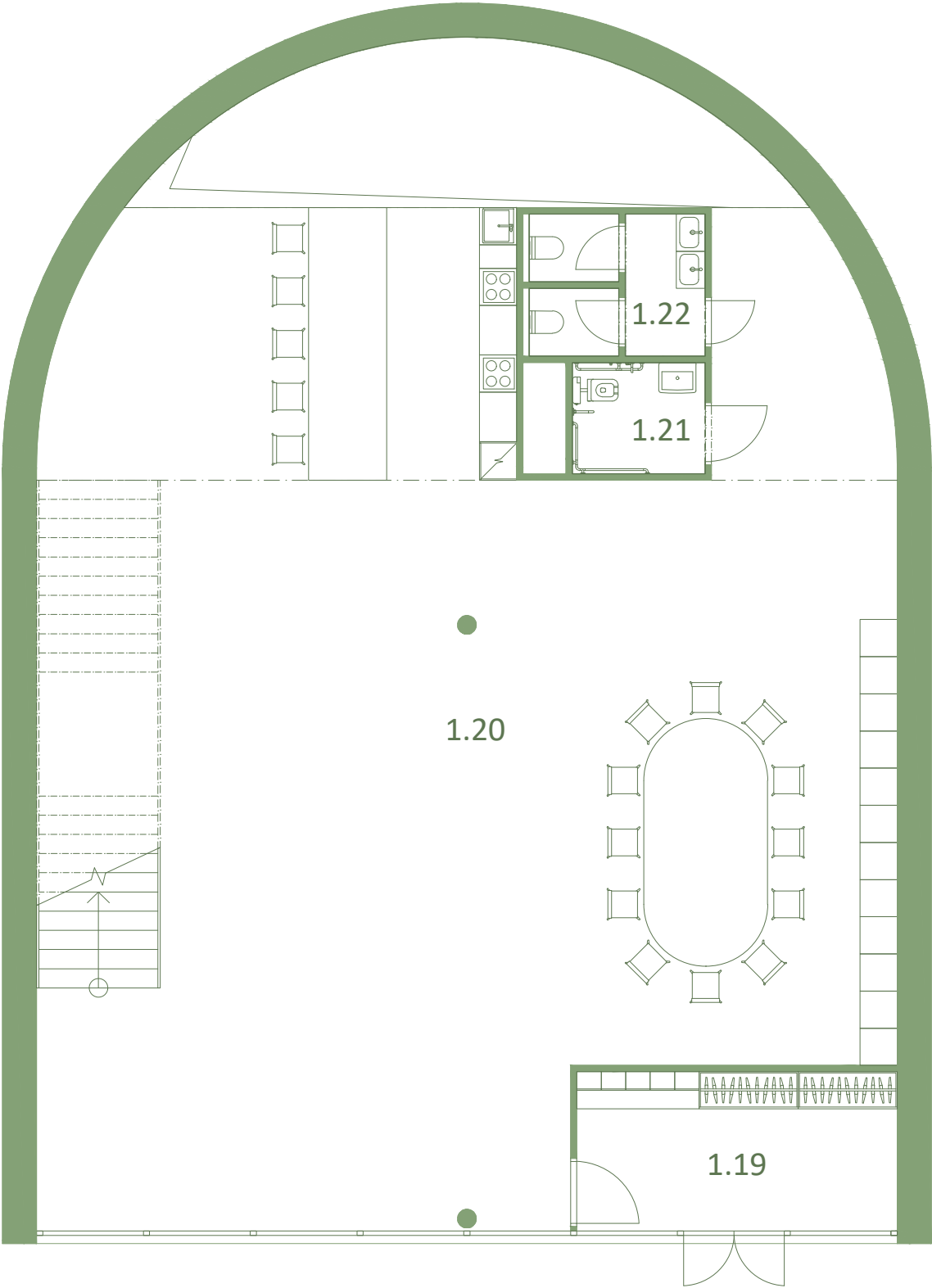
kancelárie sociálnych pracovníkov

určené pre 2 osoby
počet: 2
výmera: 47 - 48 m²

počet: 1
výmera: 202 m²

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

Zadání diplomové práce

Mgr. program navazující

FAKULTA
ARCHITEKTURY
ČVUT V PRAZE

jméno a příjmení: Daniela Čechová

datum narození: 15.04.2000

akademický rok / semestr: 2024/2025, letní semestr
studijní program: architektura a urbanismus
ústav: 15129 Ústav navrhování III
vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Vladimír Krátký

téma diplomové práce:

Azylový dom pre matky s deťmi

zadání diplomové práce:

- 1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení
Cílem projektu je návrh azylového domu do okrajové čtvrti města. Jedná se o netypickou typologii a diplomní projekt má mj. za cíl ověřit poznatky z diplomního semináře na konkrétním místě. Součástí návrhu tedy bude bezprostřední okolí stavby s urbanistickými návaznostmi
- 2/ Program areálu azylového domu je specifikován v diplomním semináři. Měly by být navrženy zejména prostory pro ubytování, stravování a potřebné sociální služby, dále pak plochy pro administrativu a technické zázemí.
- 3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování
širší vztahy M 1:5000 – 1:2000
situace M 1:1000 – 1:500
půdorysy M 1:200 – 1:100
řezy M 1:200 – 1:100
pohledy M 1:200 – 1:100
stavební detail M 1:20 – 1:5
vizualizace (zákres) 2x
průvodní zpráva

Pozn.: Měřítka budou upravena dle ideálního rozvržení pro plakát a portfolio.
- 4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)
model M 1:500 – 1:200
Portfolio, CD s kompletní diplomovou prací

Datum a podpis studenta

6.2.2025 Daniela Čechová

Datum a podpis vedoucího DP

6.2.25 Krátký

Datum a podpis děkana FA ČVUT

17.2.2025

Hájek

registrováno studijním oddělením dne

15.2.2025

W

FAKULTA ARCHITEKTURY
FACULTY OF ARCHITECTURE

Thákurova 9
166 34 Praha 6

PROHLÁŠENÍ

Já, níže podepsaná

Příjmení, jméno studenta: Čechová Daniela
Osobní číslo: 493715
Název programu: Architektura a urbanismus

prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem

AZYLOVÝ DŮM PRO MATKY S DĚTMI

vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o dodržování etických principů při přípravě vysokoškolských závěrečných prací a Rámcovými pravidly používání umělé inteligence na ČVUT pro studijní a pedagogické účely v Bc a NM studiu.

Prohlašuji, že jsem v průběhu příprav a psaní závěrečné práce použila nástroje umělé inteligence. Vygenerovaný obsah jsem ověřila. Stvrzuji, že jsem si vědoma, že za obsah závěrečné práce plně zodpovídám.

V Praze dne 25.05.2025

Bc. Daniela Čechová

.....
podpis studenta

Daniela Čechová

obrazové zdroje

str. 14, 15 Azylový dom sv. Jozefa pre mužov – SKP-CENTRUM, o.p.s.
<https://www.skp-centrum.cz/nase-sluzby-a-projekty/azylove-domy/azylovy-dum-pro-muze/fotogalerie>

str. 16 Azylový dom pro ženy a rodiny s dětmi, Liberec
<https://genus.cz/Liberec/v-liberci-se-otevre-azylovy-dum-pro-zeny-a-rodiny-s-detmi-strechu-nad-hlavou-na-jdou-v-prvorepublikove-vile-n468475.htm>

str. 17 Azylový dom pro ženy a rodiny s dětmi, Liberec
<https://stavbaroku.lk/projekt/azylovy-dum-pro-zeny-a-rodiny-s-detmi>
<https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/liberec-ma-konecne-azylovy-dum-pro-zeny-s-detmi-n535115.htm>

str. 20,21 Azylový dom pro ženy a matky s detmi o.p.s., Vsetín
<https://eu.zonerama.com/azylovydum/103735>

str. 24, 25 De Sibbe Shelter House for Children, Atelier M Architects, Planners bv
<https://www.archdaily.com/1013632/de-sibbe-shelter-house-for-children-atelier-m-architects-plus-planners-by>

str. 26, 27 Shelter for Victims of Domestic Violence, Amos Goldreich Architecture, Jacobs-Yaniv Architects
<https://www.archdaily.com/894042/shelter-for-victims-of-domestic-violence-amos-goldreich-architecture-plus-jacobs-yaniv-architects>

str. 30, 31 Centro de Acogida para Mujeres sin Hogar, Vivas Arquitectos
<https://arquitecturaviva.com/obras/centro-de-acogida-para-mujeres-sin-hogar-en-barcelona>

str. 38, 39, 42, 43 Ortofotografia
<https://geoportalpraha.cz/mapove-aplikace>

str. 46, 47 Stabilný kataster, Orientačný plán kráľovského hlavného mesta Prahy a obcí susedných, Výškopisný plán hlavného mesta Prahy s okolím, Orientačný plán kráľovského hlavného mesta Prahy s okolím, Plán Prahy, Ortofotografia
<https://dveprahy.cz/>

str. 48 Vidiacka usadlosť č.p. 14
<https://pamatkovykatolog.cz/venkovska-usedlost-15729524>

str. 49 Vidiacka usadlosť č.p. 788
<https://pamatkovykatolog.cz/venkovska-usedlost-15729322>

str. 49 Vidiacka usadlosť č.p. 17/18
<https://pamatkovykatolog.cz/venkovska-usedlost-15729415>

str. 52, 53 Územný plán
<https://app.iprpraha.cz/apl/app/vykresyUP/>

str. 54, 55 Metropolitný plán
<https://plan.praha.eu/>

literatúra

Švácha, Rostislav a kol. Paneláci. Historie sídlišť v českých zemích 1945–1989. Praha: Arbor vitae, 2019. ISBN 978-80-88283-02-4.

akademická práca

SANTOS, Alice Dicker Quintino dos. Shelter: an architectural typology to host women victim of domestic violence [Diplomová práca]. Amsterdam: Academie van Bouwkunst, 2023.

konferenčný príspevok

BULAKH, Iryna – OBYNOCHNA, Zoriana. Principles and techniques of architectural and planning organization of mother and child shelters. In: AIP Conference Proceedings. 2023, roč. 2490, s. 060006. ISSN 0094-243X [online]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1063/5.0122749>.

webové stránky a články

Sharifi, F., Hadizadeh Talasaz, Z., & Larki, M. (2024). The establishment of shelters as a new paradigm towards struggling with violence against women: A literature review. Journal of Family & Reproductive Health, 18(1), 9–19 [online]. Dostupné z: <https://doi.org/10.18502/jfrh.v18i1.15434> [cit. 2025-05-07].

Charita Česká republika. Charita začátkem 90. let [online]. Dostupné z: <https://www.charita.cz/kdo-jsme/historie/charita-zacatkem-90-let/>

Centrum sociálních služeb Praha. (n.d.). Azylový dům jako nástroj pomoci. [online]. Dostupné z: <https://www.csspraha.cz/post/azylov%C3%BD-d%C5%AFm-jako-n%C3%A1stroj-pomoci>

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. (n.d.). Metodika kvality sociálních služeb [online]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/metodiky-kvality> [cit. 2025-05-07].

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín. (n.d.). Metodika standardů kvality sociální práce v organizaci Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín [online]. Dostupné z: <https://www.azylovydum.cz/wp-content/uploads/2018/11/Metodika-standard%C5%AF-kvality.pdf>

Česká republika. Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, § 57 [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108> [cit. 2025-05-07].

SKP-CENTRUM, o.p.s. Pardubice. (n.d.). Azylový dům sv. Jozefa pro muže [online]. Dostupné z: <https://www.skp-centrum.cz/nase-sluzby-a-projekty/azylove-domy/azylovy-dum-pro-muze>

Diecézní charita Liberec. Azylový dům pro ženy a rodiny s dětmi. Liberec: Diecézní charita Liberec [online]. Dostupné z: <https://liberec.charita.cz/socialni-sluzby/azylovy-dum/>

Statutární město Liberec. Azylový dům pro rodiny s dětmi a pro ženy v Liberci – závěrečná evaluační zpráva. Liberec: Statutární město Liberec [online]. Dostupné z: https://www.liberec.cz/files/dokumenty/ostatni/ad_vekova_zaverecna-evaluace.pdf

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín. (n.d.). O nás [online]. Dostupné z: <https://www.azylovydum.cz/>

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín. (n.d.). Metodika štandardov kvality sociálnej práce v organizácii Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. Vsetín [online]. Dostupné z: <https://www.azylovydum.cz/wp-content/uploads/2018/11/Metodika-standard%C5%AF-kvality.pdf>

Atelier M Architects + Planners bv. De Sibbe Shelter House for Children. ArchDaily, 2019 [online]. Dostupné z: <https://www.archdaily.com/926622/de-sibbe-shelter-house-for-children-atelier-m-architects-plus-planners-bv>

Amos Goldreich Architecture; Jacobs-Yaniv Architects. Shelter for Victims of Domestic Violence. Tel Aviv: Amos Goldreich Architecture [online]. Dostupné z: <https://www.amosgoldreich.com/shelter-for-victims-of-domestic-violence>

Vivas Arquitectos. (2023). Centro de Acogida para Mujeres sin Hogar. Arquitectura Viva [online]. Dostupné z: <https://arquitecturaviva.com/works/centro-de-acogida-para-mujeres-sin-hogar-en-barcelona>

Městská část Praha 6. Historie a památky Vokovic. Praha: MČ Praha 6, 2023 [online]. Dostupné z: <https://www.praha6.cz/historie-vokovice>

Památkový katalog Národního památkového ústavu. Praha: NPÚ, 2024 [online]. Dostupné z: Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz>

Územní plán hlavního města Prahy. Praha: Magistrát hlavního města Prahy [online]. Dostupné z: <https://www.iprpraha.cz/>

Metropolitní plán hlavního města Prahy. Praha: Magistrát hlavního města Prahy [online]. Dostupné z: <https://praha.eu/>

POĎAKOVANIE

Rada by som na záver úprimne poďakovala prof. Ing. arch. Vladimírovi Krátkemu a doc. Dipl. arch. Luisovi Marquesovi za ich odborné vedenie, cenné rady a inšpiratívne konzultácie, ktoré mi vždy pomáhali pri spracovaní tejto diplomovej práce. Veľmi si vážim ich profesionálny prístup, ochotu deliť sa o svoje skúsenosti a podporu počas všetkých semestrov v ich ateliéri.

Zároveň ďakujem svojej rodine, Filipovi a kamarátom za ich neustálu psychickú podporu, dôveru a povzbudenie, ktoré pre mňa znamenajú nesmierne veľa.

